Գ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 620 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 26 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1886 (Ն. Տ.) 9 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1886 — 4 ՃԷՄԱԶԻ ԻԼ ԷՎՎԷԼ 1303

40 ՓԱՐԱ

ՇԱԲԱԹԱԿ ԿԱՄ ՕՐԵՒ ԻՆՉ ՊԱՐԲԵՐԱԿԱՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂԻՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՌՕՐԵԱՅ ԹԵՐԹԻ
Գալաթիա, Նորատունկեան-խան

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ եւ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան արծաթ	200
» »	Վեցամսեայ	» »	100
» »	Եռամսեայ	» »	50
Գաւառաց »	եւ արտասահման		
Թղթատարով	տարեկան	» »	240
Գաւառաց համար	եւ արտասահման		
Թղթատարով	վեցամսեայ	» »	120
Օտար երկիրներ,	տարեկան	ֆրանք	56
» »	վեցամսեայ	»	— 28

Դուրս ղրկուած լրագրաց ճանաչուն ծախքը նեղինութեան վրայ է։
Խմբագրութեանս ղրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չ'տրուիր։

Գ. ՊՈԼԻՍ

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 27 ՅՈՒՆՈՒԱՐ, 1886

ԵՐԵԿԻ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԷՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ եւ ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՐԻՒՐԵՐ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՏԱԳՆԱՊ

Բ. Դրան եւ Ալէքսանդր Իշխանին միջեւ համաձայնութեան ինքնան պարագային վրայ, Վիէննայէ վերջ. 4 թուով կը հեռագրուի. — «Երբ անգլ. նախարարութեան հրաժարումը ծանուցուեցաւ, Տէրութիւնք ոմանք հայկացուցին Բ. Դրան թէ ո՛րչափ օգտակար պիտի լինի Պուլկարիոյ հետ կարգադրութիւնն աւարտել անգլ. նոր նախարարութեան մը ոչխանութիւն անց. նելէն առաջ, և կատարեալ իրողութիւն մը դնելով Պ. Կլատստոնի առջեւ, դիւրացնել Ռումէլիի խնդրոյն կարգադրումը։ Կրակի, Մեծ-Եպարքոսը կանչեց Պ. Զանոֆ։ Եւ երկար խորհրդակցութեան մը, համաձայնեցան։ Նոյն օրը Նախարարաց Խորհուրդը գումարեցաւ, և համաձայնութիւնը վաւերացուց։ Վեհ. Սուլթանն անմիջապէս տուաւ զ'իւր հաւանութիւն։ Մի քանի ժամ յետոյ, Բ. Դրան մէկ շրջաբերականը Տէրութեանց կը ծանուցանէր դայս համաձայնութիւն, խնդրելով որ իրենց դեսպանքներն Դեսպանխորհուրդ գումարեալ, վաղ ընդ փոյթ վաւերացնեն զայն։»

—Մաճիտ փաշայի և Պ. Կէչօֆի և միւս կողմէ Պ. Միյադովիչի և Պ. Լէչանինի միջեւ բանակցութիւնք անցեալ հինգշաբթի պիտի սկսէին Պուքրէշի մէջ։ Սերպ պատուիրակը կը յայտարարեն թէ տեղի չկայ վախնալու բանակցութեանց խզումէն. զի հիմնական կէտերու վրայ դժուարութիւնք չպիտի ծագին, և մի քանի մանրամասնութիւնք միայն վէճի տակ են։

—Հաշտութեան բանակցութեանց մէջ, Պուլկարիոյ պատուիրակը պատերազմական տուգանք պիտի պահանջէ Սերպիայէն։ Մաճիտ փաշա նոյն խնդիրը պիտի յարուցանէ յանուն Թուրքիոյ։

—Հեռագիրը ծանոյց Տէրութեանց նոր ֆեռնարկն ի Պուկրատ, որ զեկուցին սերպ կառավարութեան թէ, «ի-«րենք նախապարձակ կողման հակառակ որոշում պիտի տան,» «յարձակումի կրող կողման շահերը պիտի պաշտպանեն,» և չպիտի ներեն որ «պատերազմն ետքը։ եթէ տեղի ունենայ, ո՛և է հողային փոփոխումն ք լինին»։—Այս յայտարարութիւն «յանկարծակի բերում զսերպ կառավարութիւն»։ Միլան Թագաւորն որ Նիշ էր, անմիջապէս Պուկրատ վերադարձաւ, նախարարաց խորհրդոյ մը նախագահելու համար։ Կ'երեւի թէ Սերպիա ալ եւս կը հնազանդի Տէրութեանց պատուէրին, չատանալով սա պահանջմամբ միայն թէ Տէրութիւնք երաշխաւորեն Պուլկարիոյ զէնքնկեցութիւնը,—բան մը զոր Պուլկարք պատրաստ են յանձն առնուլ, եթէ միայն գիտանան թէ Սերպք չպիտի նորոգեն պատերազմը։

— Կրետէի օսմ. իշխանութիւնք մօտերս հոն երեք քանի մը հարիւր հելլէն կամաւորներ ձերբակալելով զէնքերին առեր և բանտարկեր են, ըստ տեղեկութեանց Թայմի Թղթակցին ի Վիէննա։ Ի Կրետէ օսմ. զօրաց թիւն է եղեր այժմ 17,000։

— Զարը նամակ մը ղրկած է Ալէքսանդր Իշխանին։ Նամակին պարունակութիւնը դեռ յայտնի չէ։ բայց Սոռդրդ Թղթակցին համեմատ, Ն. Կ. Վեհափառութիւն կ'ըսէ եղեր թէ. «Ձեր «(Իշխանին) նամակէն շատ հաճեցայ։ «Բերկրութեամբ պիտի հաւատամ ձեր «անշնչելի հաւատարմութեան և անձ«նական խորին երախտապարտութեան «հաւատաց, երբ զանոնք արքեամբ ա«պացուցանէք։»

—Բուկրէշէ Բարէսփանդէն Վիէննայի կէս-պաշտօնական թերթին Կ. Պոլսոյ Թղթակիցը կը գրէ թէ, Լոնտոնի օսմ. դեսպանին զեկուցման նայելով, Պ. Կլատստոն Ցունատանի դէմ Լորտ Սալիսպերիի խիստ ընթացքը պիտի շարունակէ եղեր պայմանաւ մը միայն, որ նա է թէ, Տէրութիւնք իրենց Կ. Պոլսոյ դեսպանաց հրահանգ տան խնդրել ինչ ինչ տնօրինութեանց գործադրումը Տէրութեան ամէն կողմերը։

— Նոյն թերթին Բարիզի Թղթակիցն ալ կ'իմանայ թէ ֆրանսական կառավարութիւնը չպիտի մասնակցի Ցունատանի դէմ ո՛և է գործնական ճնշման միջոցներու։ Պ. Տը Ֆրէսինէ, ինչպէս Պ. Կլատստոն և Լորտ Ռոզպէրի (Անգլիոյ արտաքին գործոց նոր նախարարն) են ջերմ հելլենասէրը։

—Ոչ մին այն ռուս սպայից որք սեպտ.ին իրենց կառավարութեան հրամանաւ հրաժարեցան Պուլկարիոյ ծառայութենէն՝ վերստին մտած է պուլկար բանակին մէջ։

—Հորվատովիչ զօրավարը, Բեռլերսպուրկի սերպ դեսպանն որ Սերպերուն պարտութենէն վրայ յանկարծ Պուկրատ կանչուեցաւ և ընդհանուր հրամանատար անուանեցաւ, վերջնապէս թողած է դիւանագիտական ծառայութիւնը, տեսնելով թէ իւր երկիրը աւելի զօրավարի պէտք ունի քան դիւանագէտի։

—Ռումանիոյ Թագաւորն անցեալ ուրբաթ իւր ներկայութեան ընդունեց զՄաճիտ փաշան, պուլկար պատուիրակ Պ. Կէչօֆի և սերպ պատուիրակ Պ. Միւեադովիչի հետ։

—Ցունատանի արտաքին գործոց նախարարը, պատասխանելով Տէրութեանց երկրորդ ծանուցագրոյն, կը յայտարարէ վերստին թէ «Հելլենա«կան ոյժերուն ապատ և անխափան «կիրառութեան դէմ դրուած ո՛և է «արգելք անհամաձայն է Ցունատանի «նի անկախութեան իրաւանց։ Հետեւա«պէս, Դէորդ Թագաւորին կառավա«րութիւնը կը մերժէ ամէն պատաս«խանատուութիւն պատահական պա«տերազմի մը համար»։ Այս պատասխան Ցունատանի կողմէ փոքր մը կը նկատուի պարզապէս ժամանակ վատնելու, տեմնելու համար թէ Պ. Կլատստոն ինչ պիտի ընէ։

—Որոշուած լինելով թէ Հռոտորի մահմէտական գիւղերը վերջապէս պիտի բաժնուին Արեւ. Ռումէլիէն և վերադարձուին օսմ. վարչութեան ներքեւ պիտի դրուին, Սըր Հուլդ, մայրաքաղաքիս անգլ. դեսպանը, խնդրեր է Կ. Պոլսոյ անգլ. հիւպատոս և գաղտաւոր Պ. Ֆոսքդէ, (որ 1878ին պաշտօնական քննութեան մը նիւթ ըրած էր Հռոտոր լերանց բնակիչներուն վիճակը,) տեղեկագիր մը իրեն ներկայացնել Արև. Ռումէլիի այս շահագրգիռ գաւառակին վրայ։

—Կ. Պոլսէ կը հեռագրէ Ռիւդէր. «Թուրքօ-Պուլկար համաձայնութիւնն ոչ միայն ամրողջական Միութիւն մը չի նշանակեր, այլ նաեւ կը պահէ «Արեւելեան Ռումէլի» անուանակոչութիւնն, իբրեւ նահանգին մասնաւոր անուն, եւ առանց Պերլինի Դաշնագրոյն դպչելու, միայն Կաղմական Կանոնագիրը կը փոփոխէ, որով Ցունատան և Սերպիա կը զրկուին հողային փոխարինութիւն խնդրելու ամէն տեսակ իրաւունքէ»։

—Պ. Զանոֆ, Սոֆիայէ Կ. Պոլիս գալուն, ամենէն առաջ Պուլկարիոյ և Արեւ. Ռումէլիի ամրողջական Միութիւնը խնդրեր է։ Բայց ի վերջոյ հաւաներ է Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին առաջարկած իրաւախոհութեան։

— Դարատաղի Իշխանը փետր. 3 ի գիշերն հասաւ Բեռլերսպուրկ, և Զարին յատուկ հրամանաւ, ընդունուեցաւ մեծ պատուով։ Կայսրն ինք, Մեծ-Դուքսերն և պատուակալ պահակախումբ մը, հանդերձ բարձրաստիճան պաշտօնատարներով, դիմաւորեցին Իշխանն երկաթուղւոյ կայարանին մէջ։ Իշխանը տարուեցաւ Կայսերական Ձմեռնային Պալատն, ուր պիտի բնակի, ցորչափ կենայ ի Ռուսիա։ Օրվոյն կոմսը, Զարին թիկնապահ, արդէն գերմանական սահմանագլուխը զրկուած էր, առ ի դիմաւորել զիշխանն։—Այսչափ բացառիկ պատիւներ նշանակութիւն մ'ունենալու են հարկաւ։

— Թուրքօ-պուլկարական համաձայնութեան լուրն յանկարծակաս բարերախտութիւն մը համարուեր է ի Վիէննա, և մեծ գոհութիւն պատճառեր է։

— Բեռլերսպուրկէ Հավաս կը հեռագրէ փետր. 3 թուով. «Կ'ըսուի թէ Զարը կը պարսաւէ Թուրքօ-պուլկար համաձայնութիւնն, և անձնական Միութեան տեղ իրական Միութիւն կը պահանջէ այժմ։»—Եթէ այնպէս է, ինչո՞ւ համար Ն. Կ. Վեհափառութեան Կառավարութիւնը դարդ կը հակառակէր պուլկարական Միութեան։

—Պուլկարիոյ և Արեւելեան Ռումէլիի ամէն կողմերէն բազմաթիւ հեռագիրք կը հասնին Ալէքսանդր Իշխանին, շնորհաւորելով զն. Բարձրութիւն այն քաջութեան, ճարտարութեան և իմաստութեան համար, որով յաջողեցաւ ի գլուխ հանել պուլկարական գատը, Վեհ. Սուլթանին կառավարութեան հետ համաձայնութեամբ։

—Պերլրատէ փետր. 5 թուով կը ծանուցուի թէ, Թուրքօ-պուլկար համաձայնութեան լուրը Սերպիոյ մայրաքաղաքն հասնելէն ի վեր, բազմաթիւ հեռագիրք փոխանակուած են Բ. Դրան և սերպ կառավարութեան միջեւ։ Միլան Թագաւորն այս մեծ եղելութեան նկատմամբ Պ. Կարաշանինի (իւր նախարարապետի) կարծեաց համամիտ չէ եղեր։

—Ալէքսանդր Իշխանն այսօր կամ վաղիւ Արեւ. Ռումէլիի մայրաքաղաքը կուգայ, ուր զինք մեծ հանդիսիւ ընդունելու համար արտասովոր պատրաստութիւնք կը կատարուին։ Պ. Զանոֆ կը մնայ ի Կ. Պոլիս, մինչեւ որ Թուրքօ-պուլկար կարգադրութիւնը Տէրութիւններէն վաւերանայ։

—Սերպօ-պուլկար հաշտութեան բանակցութեանց մի քանի օր ետ մը նորէն պատճառն է եղեր Մաճիտ փաշային վերջնական հրահանգ չունենալը։

ՆԱԻԱՅԻՆ ՑՈՅՑ

Լոնտոնի թերթ մը կը գրէ։

«Կը ծանուցուի թէ հելլէն կառավարութեան Տէրութեանց զկիզում ընելուն դրոյցն անհիմն է։ Անթէնքի պաշտօնական լրագիրը կը յայտարարէ թէ «այնպիսի ենթադրութեան մը տեղի տալու բան մը չէ եղած։ Ուստի, Նաւային Ցոյցն տեղի ունենալը դարձեալ հաւանական է, և շատ փափաքելի էր որ անգլիական նաւատորմին հրամանատարն այժմէն լիներ Իսթմիոլրիի Դուքսն, Թագաւորէն երրորդ որդին, որ արդէն կանոնական կարգաւ բիչ ատենէն ունի յանձնել արդի հրամանատար Լորտ Ճոն Հէյի։ Անդը նաւատորմի հրամանատարին արքայազուն իշխան մը լինելը մասնաւոր ազդեցութիւն մը, ընկերային բարձրագոյն դիրք մը կուտայ նմա, իրեն հետ միասին Նաւային Ցոյցին մասնակցիլ կոչուած օտարազգի ծովակալաց մէջ։ Սըր Սէյմուր, (այժմ Լորտ Արսէյդր,) հրամանատար ազգ. նաւատորմին Ցուլչնեցիի Նաւային Ցոյցին ատեն, ամենայն ճարտարութեամբ և ազդեցութեամբ վարուելու պէտքն զդացած էր այն պահուն։ Այս օտարազգի նաւային ապայից մէջ չարաչնակ կը ծագին պաշտօնական ձեւակերպութեան խնդիրներ, քանի որ անոնց չատին միջեւ արդէն ազգային հակակրանք կան։ Խորհրդակցութեանց, գործողութեանց, զուարճութեանց և պաշտօնական խնճոյից մէջ մանաւանդ անդադար զգուշութիւն և դիւանագիտութիւն հարկաւոր են։ Այս ամէն դժուարութեանց կէսն ինքն ինն կը վերնայ եթէ անգլ. ծովակալն արքայազուն իշխան մը լինի։ Նաւային այս նոր Ցոյց նախորդին չափ անշնչք բան մը լինել կը թուի։ բայց նախորդէն ոչ նուազ վտանգութեանց մէջ պիտի ձգէ զանազան նաւատորմերու հրամանատարները։ Տուլչինեցի առջեւ, որոշուած էր որ զանազան ազգաց նաւազք ու սպայք միասին ցամաք չելնեն պտտելու համար։ Ամէն ազգ իւր մէկ օրն ունէր շաբթուն մէջ։ Այսպէս, կարելի չէ թող տալ որ մի և նոյն օրը ցամաք ելնեն գերմանացի և Ֆրանսացի նաւազք, կամ Ֆրանսացի և իտալացի նաւազք, կամ իտալացի և աւստրիացի նաւազք, կամ աւստրիացի և ռուս նաւազք, և կամ ռուս և անգլիացի նաւազք։ Այս թէ ոչ, շատ անհաճոյ տեսարանք կրնան տեղի ունենալ, և փափուկ և դժնդակ խնդիրք կրնան ծագիլ։»

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒԱՆԻ

Ձեռներէց Անգլիացիք, միշտ յանդուգն, միշտ արկածախնդիր, խորհուրդ յղացած են հաստատելու «Սուատանի անգլիական Ընկերութիւն»ը մը, նման «Հնդկաստանի անգլիական Ընկերութեան», որ ինքնին հզօր Կառավարութիւն մ'էր, և ճարտան հարթեց անգլիական կառավարութեան վերջնապէս հաստատման ի Հնդկաստան, յետ Հնդկաց մեծ ապստամբութեան, Խրիմու պատերազմէն քիչ եռքը։ Ձեռնարկուք նախընթաց շաբթու մէջ ժողով մ'ըրին ի Լոնտոն, հրաւիրմամբ նաւային երեւելի սպայի մը։ Ներկայից մէջ էին անգլիացի Կարդինալ Մաննինկ, Արքեպիսկոպոս Սուատանի կառավարիչ Չարլզ Ռէօրրը, ազնուականներ և գ. ծնական մարդիկ։ Կարդինալ Մաննինկ, իւր Ֆրանսացի եղբայրակցին Ֆրէբրէլ Եպիսկոպոսին պէս, առաջ կը նեռուի ամէն անդամ որ անգլիական տիրապետութիւնը կամ գաղթականութիւնը ծաւալելու խնդիր մը կայ։ զի Հռոմէական Եկեղեցւոյ այս Իշխաններ, ոչ նուազ քաղաքագէտ քան աշխարհային Իշխաններ, կը խորհին թէ ուր որ քաղաքակիրթ Տէրութիւն մը հաստատուի, հոն կարելի առաքելութիւնը յաջողութեան առաջնորդն յոյս կրնան ունենալ։ Այսպէս, Ֆրէբրէլ Եպիսկոպոսն, յամենայնի հակառակ հանրապետական վարչութեան, այն վարչութեան հետ կը ջանագովէ Ֆրանսական իշխանութեան անվնաս պահպանումն ի Թունքին և յԱնամ, Մաննինկ Կարդինալը ջերմապէս կը փափաքի որ անգլիական իշխանութիւնն ու ազդեցութիւնն, ո՛ և է ձեւով, մնասցէս հաստատուի Սուատանի անապատաց մէջ, ուր արդէն մէկէ աւելի կաթոլիկ Միսիոնար սպանուած է հաւատոյ տարածման սիրոյն համար։

Ժողովին մէջ կարդացուեցաւ ձեռնարկուաց մի նամակն ուղղեալ առ Լորտ Սալիսպերի, և Ն. Վսեմութեան պատասխանը։ Ձեռնարկուք կը յայտնէին իրենց դրութեամբ թէ Անգլիոյ զինուորական գործողութիւնք ի Սուատան, «ո՛րչափ եւս յաջողութեամբ պսակեալ» (՞.՞.), բաւական չեն եղած կանգնելու Սուատանի ընիկ ցեղերուն թշնամական գործողութիւններն և անընդհատ արշաւանքը դէպ ի բուն Եգիպտոս։ Խնդրոյն լուծումը կրնայ գտնուիլ՝ զՍուատան յանձնելով հզօր Ընկերութեան մը, որ խաղաղեցնէ, կառավարէ և զարգացնէ զայն։ Ի սկզբան Ընկերութեան պէտք է աալ կառավարական նպաստ մը։ Կորտոն զօրավարին և Սըր Ռ. Պէյքերի տեղեկագիրք կը ցուցնեն թէ Սուատան առեւտրական զարգացման մեծ ընդունակութիւններ ունի, եթէ անգամ մը հանդարտութիւն գտնէ։ Այսպիսի Ընկերութիւն մը, «քաղաքականապէս յոյժ օգտակար լինելէ զատ», յետ սակաւ ամաց կրնայ ինքզինք հոգալ, և վճարել դրամագլուխն որով պիտի հաստատուի։

Լորտ Սալիսպերի իւր պատասխանագրով կը յայտնէր գործին մեծութիւնն, և կ'ըսէր թէ խնամով քննել պէտք է։ Կը հարցուներ թէ այնպիսի ընկերութիւն մը ո՞րչափ կառավարական նպաստի և ո՞րչափ իշխանութեան կը կարօտի։

Ձեռնարկուք կը պատասխանեն թէ Ընկերութեան իշխանութիւնն Հնդկաստանի նախկին անգլիական Ընկերութեան իշխանութեան չափ պէտք է լինի։ Դրամագլուխը 10 միլիոն անգլ. ոսկւոյ չափ պէտք է լինի, նոյնչափ գումար մ'ևս փոխառնելու արտօնութեամբ։ Այսով բաւական դրամագլուխ մը գտնուած կը լինի՝ երկիրը խաղաղեցնելու և միանգամայն նիւթապէս զարգացնելու համար, շինութեամբ ճամբայից, երկաթուղիներու, ջրանցքներու և այլ հանրօգուտ շինուածոց։ Խոմլի, ինչ ինչ նախնական շինութեանց աւարտումէն յետոյ, Ընկերութեան պէտք է յանձնէ նեղոսի փոքր չոգենաւուց նաւատորմ, վերին Նեղոսի երկաթուղւոյն շինուածներու, և այն բերդեր ու կառավարական չէնքեր որք Սուատանեան գաւառաց կը պատկանին։ Ի սկզբան անգլ. կառավարութիւն մը հաստատել հոն։ Բայց ձեռնարկին այնչափ մեծ է, որ մինչեւ իսկ մեծահարուստ Անգլիա երկիցս եւ երիցս սիրամարգ զայն ի գործ դնելէ առաջ։ Եթէ արդէն անգլիացի գաղթականք հաստատուած լինէին ի Սուատան, անգլիական Ընկերութիւն մը դիւրաւ կրնար հաստատուիլ հոն։ Այսպէս եղած էր ի Հնդկաստան Անգլիոյ կառավարութիւնը կը հետեւի իւր գաղթականաց։ բայց ուր որ իւր գաղթականք ոտք չեն կոխած դեռ, ինք անոնցմէ առաջ չերթար հոն։

—)(28)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻԼ ՎԷՐՆ

ՄԱԹԻԱՍ ՍԱՆՏՈՐՖ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

Ը.

ԱՆՏՐԷԱ ՖԷՐՐԱԹՈՅ ՁԿՆՈՐՍԻՆ ՏՈՒՆՆ

Անտրէա Ֆէրրաթոյ Կորսիկացի էր, Սանթա Մանծա նաւահանգստին, որ կղզւոյն հարաւային ծայրի սարահանդին եռեւն է։ Այս փոքր նաւահանգիստն և Պասթիայի ու Բոքթիչիո-Վէքիոյի նաւահանգիստներն են միայն որ կը բացուին կղզւոյն արեւելեան ծովեզրին վրայ։

Անդ, Սանթա-Մանծայի նաւահանգստին առջեւ, Կորսիկայի և իտալական ցամաքին միջեւ բացուած նեղ ծովն, երբեմն ալ Պոնիֆակիոյ և Սարտենիոյ ժայռուտ նեղոյցին մէջ ձկնորսութիւն կ'ընէր Անտրէա Ֆէրրաթոյ։

Քսան տարի առաջ սարտենիացի մանկամարդուհի մ'ամուսնութեան առած էր։ Երկու տարի ետքն ալ աղջիկ զաւակ մ'ունեցած էր և անունը Մարիա դրած։ Զբկնորսութեան արհեստը բաւական դժնդակ է, մանաւանդ երբոր ձկան որսին վրայ աւելնայ բուստի որսն ալ, որպ ընդ ծովեայրոյները նեղուցին ամենէն վտանգաւոր անցեքուն տակերը պէտք է երթալ փնտռել։ Բայց Անտրէա Ֆէրրաթոյ քաջասիրտ, ուժեղ և անխոնջ մարդ մ'էր, միապէս կորովով թէ՛ ձուկ և թէ՛ բուստ որսալու տարհեստին մէջ։ Այս պատճառաւ իւր դրծերը կը յաջողէին։ Կինը, ժիր և ուշիմ, լաւ կը կատարէր Սանթա-Մանծայի տունին։ Երիտքն ալ, կարդալ, գրել, հաշուել գիտնալով, հանեմատաբար ուսեալ էին, բաղդատելով այն հարիւր յիսուն հազար անուսումներուն հետ, զորս վիճակագրութիւնը տակաւին այսօր կը հարիւրկղզւոյն երկու հարիւր վեթսուն հազար բնակչաց մէջ։

Ասկէ զատ, թերեւս այդ կրթութեան չնորհիւ, Անտրէա Ֆէրրաթոյ ջերմ ֆրանսացի էր սրտիւ և դաղափարք, թէ և ինքն իտալական սերնդէ էր։ Կորսիկացւոց մեծ մասն ալ։ Այս բան հակակրութիւն զրգռուած էր իրեն դէմ Սանթա Մանծայի մէջ։

Արդ՝ Կորսիկայի մէջ հակակրութիւնն յոյժ մօտ է ատելութեան։ Օր մը, Անտրէա Ֆէրրաթոյի համերաւթիւնն հատնելով, իւր մի զարութի միջոցին զարկաւ տպանեց երկրին սրիկաներէն մին, որ կ'ապառնար իրեն, և հարիւրեցաւ փախչիլ երկրէն։

Բայց Անտրէա Ֆէրրաթոյ՝ թիւռանեբու մէջ ապաստանող, տպանելոյն ընկերայ կամ բարեկամաց և ոստիկանութեան դէմ զօրկանապալ մարտնչող և վրէժխնդրութեանց յաջողութիւններ մշնջենաւորող մարդ չէր։ Հայրենիքէն հեռանալն աչքն առնելով գաղտնաբար մեկնեցաւ Կորսիկայէն և Սարտենիա ապաստանեցաւ։ Կինը, Սանթա-Մանծա կենալով, քիչ ժամանակի մէջ վաճառեց տունը, կարասիները, ձկնորսանաւն և ուռկանները, զնաց ամուսնոյն քով իւր աղջկան հետ, և ոչ եւս վերադարձան ի Կորսիկա։

Բայց Անտրէա Ֆէրրաթոյի գործած ըսանութիւնը, թէ և անձնական պաշտպանութեան արդար պատճառով կատարուած, ծանր բեռ մ'եղած էր իւր խղճին վրայ։ Ուստի իւր ազգատոհմէն ժառանգած քիչ չատ մնապաշտական դաղափարով, մտքը դրած էր դնել զայդ ոճիր։ Կ'ըսէր ինքնիրեն թէ ըրած մարդասպանութիւնը քաւելու համար՝ պէտք էր որ ուրիշ մարդու մը կեանքն ազատէր՝ ինք զինք վտանգի մէջ դնելով։ Ուստի միտքը դրած էր այնպէս ընել, երբոր առիթ մը ներկայանար։

Սակայն, Անտրէա Ֆէրրաթոյ, Կորսիկայէն մեկնելէն յետոյ չատ ժամանակ կեցած չէր ի Սարտենիա, ուր դիւրաւ կրնար ճանչուիլ։ Քաջասիրտ և կորովի մարդ, իրեն համար չէր վախնար, այլ իւրայնոց հնամար, վասն զի վրէժխնդրութիւնք ազդասոհմէ յայգատոհմ, ընտանիքէ յընտանիք կ'անցնէին։ Ուստի, առանց կասկած արթնցնելու, Սարտենիայէն հեռանալու վայրկենին ապասց և Իտալիա անցաւ։ Հոն քիչ մը ժամանակ կենալէ յետոյ, Անբոնայի մէջ առիթ մը ներկայացաւ իրեն Ադրիական միւս կողմն՝ յԻտարիա՝ անցնելու, և օգուտ քաղեց առիթէն։

Ահա այսպէս և այս պարագայից բերմամբ այդ Կորսիկայի ձկնորսն եկած հասատուած էր Բալիենէյի փոքրիկ նաւահանգիստին մէջ։ Տասն-եօթն տարիէ ի վեր ձկնորսութիւն կ'ընէր անդ, որով կրցած էր իւր աչքի դիւրակեցութիւնը ձեռք բերել։ Հոն գալէն ետքն տարի յետոյ արու որդի մ'ունեցեր էր, որուն անունը Լուիճի դրած էր, և որոյ ծնունդը մօրը մահուան պատճառ եղած էր։

Իւր անկին մնալէն ի վեր Անտրէա Ֆէրրաթոյ իւր երկու որդւոց հետ կ'ապրէր։ Աղջիկը, Մարիա, որ տասն-ութ տարու էր յանիժամ, սեթեւեւայ եղբօրը մայրութիւն կ'ընէր։ Վերջապէս, Անտրէա Ֆէրրաթոյ, առանց իւր ժրաջրելս լծակցին իրստեան, յոյժ երջանիկ կրնար լինիլ, որչափ կարելի էր լինիլ, ախատութեամբ և պարտուց կատարման գոհութեամբ։ Ամենուն սիրելի էր երկրին մէջ, իւր հաճոյակատարութեամբն և բարի խրատներով։ Իւր արհեստին մէջ ճարտար եւ քաջասիրտ ճանչուած էր իրաւամբ։ Խարիոյ ծովեզերքը ծակող երկրատիւռ ժայռերուն մէջ ըրած որսորդութիւններն ոչ նուազ շահաբեր էին քան Սանթա-Մանծայի ծոցին և Պոնիֆակիոյ նեղոյցին մէջ ըրած որսորդութիւններն։ Ասկէ զատ, ճարտար նաւուղիղ մ'եղած էր այն բոլոր ծովեզերաց, ուր Կորսիկայի մէջ խօսուած լեզուն կը խօսուէր։ Հեռեւաբար իւր ձկնորսութեան չտեղուն վրայ կ'աւելնար իւր նաւուղղութեան շահն ալ, և այսպէս աղքատաց բաժին մ'ալ կար իւր տան մէջ, ուր իւր Մարիա դուստրն ալ կրցածին չափ կը նպաստէր իւր հօր ողորմութիւնն։

Բայց Սանթա-Մանծայի ձկնորսը մոռցած չէր վիրաւորութիւն, այն էր կենաց փոխարէն կեանք։ Մարդու մը կեանքն առած էր, ուրիշի մը կեանքը պիտի ազատէր։

Ահա այս պատճառաւ էր, որ երբ երկու փախստեայք իւր տան դուռը ներկայացան, դուշակեց անոնց ո՞վ լինիլն, և գիտնալով որ մահուան պատժոյ դատապարտեալ էին, առանց վարանելու «մտէք» ըսեր էր անոնց, աւելցնելով ինքնիրեն. «Եւ Աստուած պահպանէ զանձնս ալ»։

Սակայն ոստիկանաց ջոկատն Անտրէա Ֆէրրաթոյի տան առջեւէն անցած էր՝ առանց կանգ առնելու։ Ուստի Սանտորֆի կոմս և Սամուէլ Պաթարի կրնային զիրենք յայտնի համարել, գո՞հէ նոյն գիշեր, Կորսիկացի ձկնորսին տան մէջ։

Այն տուն չինուած էր, ոչ թէ քաղաքին մէջ, այլ քաղաքէն հինգ հարիւր քայլաչափ հեռի, նաւահանգստէն անդին ծովահայեաց բարձրաւանդակի մը վրայ։ Անոր երկու հարիւր մետրի չափ անդին, եղերեայ խարակները բռնող ծովն երկինց հեռաւոր հորիզոնէն զատ ուրիշ սահման չունէր։ Հարաւային-արեւմտեան կողմն ալ սարաւանդը կ'երկնար կլորնալով, որոյ կոր բացմամբ կը փակուէր Ադրիական վրայ Բոգվինոյի նաւահանգիստը։

Անտրէա Ֆէրրաթոյի տունը դեռնի վրայ էր, և չորս սենեակ ունէր, երկուքը ճակատն վրայ, երկուքն ալ ետեւի կողմն, հանդերձ տախտակեայ յաւելուածով մը, ուր կը պահուէին ձկնորսական գործիներն։ Իւր նաւը պարզ միակայմ մ'էր քառակուսի խելքով, երսուն ոտք երկայնութեամբ, եռանկիւնի առագաստով։ Երբոր չգործածէր զայն, նաւահանգստին մէջ կախարսխէր ժայռերէն ներս, և փոքրիկ կոտրի մը միջոցաւ, զոր ծովեզրը քաշած էր կը հաղորդակցէր անոր հետ։ Դրանն ետեւէն արտաքոյ ընդարձակութեամբ պարտէզ մը կար՝ ուր քանի մ'ընդեղէնք կ'բուսանէին թթենիներու, ձիթենիներու և որթերու մէջ։ Յանկարմ մը կը բաժնէր զայն հինգ վեց ոտք լայն ուռուէ մը, և դաշտի կողմէ նորա սահմանը կը կազմէր։

Այսպէս էր այդ հանեստ բայց հիւրասէր բնակարան, ուր Նախախնամութիւն տարած էր երկու փախստեայներն։ այս պիսի անմ մ'էր հիւրընկալ, որ զանոնք պատսպարելու համար իւր ազատութիւն վտանգի մէջ կը ձգէր։

Երբոր դուռը փակեցաւ իրենց վրայ Սանտորֆ կոմս և Սամուէլ Պաթարի զննեցի այն սենեակն, ուր ձկնորսն ընդունած է զանոնք ի սկզբան։

Տանը գլխաւոր սրահն էր, քանի մը մանրաբ կահերով, որք հոգածու տնարարուհւոյ մը ճաշակն ու փոյթը կը ցուցնէին։

—Ամեն բանէ առաջ ուտել, այնպէս չէ՞ ըսաւ Անտրէա Ֆէրրաթոյ։

—Այո՛, կը մեռնինք նօթի, պատասխանեց Սանտորֆի կոմս։ Տասներկու ժամի վեր զուրկ ենք ուտելիքէ։

—Կը հասկնա՞ս, Մարիա, ըսաւ ձերդ նորոյ։

(Շարունակելի)

ԳԵՐՄԱՆԻԱ. Դաշնակցային Խորհուրդն ընդունեց որ Գերմանիոյ Ընկերվարականաց դէմ հաստատեալ բացառիկ օրէնքներն հինգ տարւոյ համար եւս երկարաձգուին։

ՄԻԱՑ. ՆԱՀԱՆԳՔ. Ուշադրութեան հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ արտաքին գործոց Նախարար Պ. Պայարտի կինը կարճ հիւանդութենէ մը յետոյ մեռած է։ Տակաւին ութ օր առաջ, Պ. Պայարտ իւր մէկ բարեկիրթ աղջիկը կորուսած էր, որ մինչ կը պատրաստուէր երթալ Նախագահական Պալատը, երեկոյթի մը ներկայ գտնուելու, սրտի հիւանդութենէն յանկարծամահ եղաւ։ Պ. Պայարտ, այս յանկարծական հարուածոյ ներքեւ ընկճեալ, քաղաքական կեանքէ բոլորովին քաշուիլ փորձեր է։ բայց իւր բարեկամք և Նախագահն ստիպեր են զնա չհրաժարիլ արտաքին գործոց Նախարարութենէն, զոր կը վարէ ի գոհունութիւն ամէն կողմանց։

Տաքօդա նահանգին մէջ յանկարծակի մեռաւ Ճօրճ Մաք Քեպ անուն մարդ մը, որ իւր կեանքն անցուցած էր՝ ամուսնանալով և իւր կիները քիչ ժամանակ ետքը թաղելով։ Մաք Քեպ կը բնակէր Օնթարիոյի Լոնտոն քաղաքն, երբ իւր չորրորդ կին մեռաւ, նախորդ երեքին պէս, կասկածելի պարագայից մէջ։ Այս անգամ, ձերբակալեցաւ և դատի ենթարկեցաւ։ բայց արձակեցաւ, ի չգոյէ դրական փաստերու։ Որովհետեւ Լոնտոնի բնակիչք բարոյապէս համոզուած էին իւր յանցապարտութեան։ Մաք Քեպ պարտաւորեցաւ հեռանալ երկրէն։ Յայնժամ Ամերիկեան ուրիշ նահանգ մը գնաց, Տաքօդա, ուր յաջողեցաւ գտնել հինգերորդ կին մը, որ։ Մաք Քեպի անգոհացուցիչ անցեալն չնայելով, հաւանեցաւ նորա կինը լինել։ Բայց այս կին զգոյշ կեցաւ։ Անցեալ օր տեսաւ որ ընտրեալ ամուսինը կախաձելի փոշի մը կը ածուր իւր հիմոյ խահուէի գաւաթին մէջ։ Տիկին Մաք Քեպ, թիւ 5, բան չըսաւ այլ, ամուսնոյն ուշադրութիւնն այլուր դարձուցանելով, ամենայն ճարպիկութեամբ գաւաթները փոխեց, այնպէս որ Մաք Քեպ անուշադրութեամբ խմեց նոյն գաւաթէն զոր ինք թունաւորած էր։ Թշուառականը մի քանի ժամ յետոյ չարաչար կը մեռնէր, և վերջին շունչը փչելէն առաջ, խոստովանեցաւ թէ թունաւորած էր իւր առջի չորս կիներ։

ԲԱՐԻԶ. Տիկին Պառէմ, այրին Պ. Պառէմի, (Քօռի պան դժբախտ նահանգապետին որոյ սպաննիչը դատուած չէ տակաւին,) Թուի վնեղ Պ. Պուռաղկայէի վէպերուն հերոսուհիներէն մին։ Աչէ-եւէ ի ընթերցողը կը յիշեն «Զիկի-Զակ» ի մէջ Օր. Մոնկոդրելի պատմութիւնն որ փիր բոլոր կեանքը նուիրած էր իւր հօր սպաննիչն երեւան հանելու։ Այժմ Բարիզի լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Տիկին Պառէմ, ամեն գործ և հոգ թողած, փիր բոլոր կեանքն յատկացուցած է դժբաղդ ամուսնոյն սպաննիչը գտնելու և արդարութեան ձեռքն յանձնելու։ քանի որ Ոստիկանութիւնը ցարդ չկրնայաւ բան մ'ընել, և քանի որ Ոստիկանութիւնը, Բարիզեան հռչակաւոր Ոստիկանութիւնը, վերջերս իսկ կարգ մը կարեւոր ոճրագործներ ձեռքէ փախցուց։ Տիկին Պառէմ է երեսնամեայ թուխ փոքրիկ կին մը, բայց կորովոյ և հաստատամտութեան մարմնացումն իսկ է։ Իւր և ամուսնոյն ընտանեկան և անձնական բոլոր պատմութիւնն որաւ դատաւորին, որպէս նաև Պ. Պառէմի պաշտօնական կենաց վերաբերեալ դէպքերն ու արկածները։ Բայց դատաւորը այս ամէն պատմութեան մէջ չգտան հետք ոճրագործին։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պարս. Դեր. Փոխանորդ Հայրը չարաթ օր Բ. Դուռն երթալով տեղեկացաւ Դատական Վսեմ. Նախարարին և Կրօնական գործոց վերատեսուչ Վսեմ. Զիվեր պէյի հետ։

Կրօնական ժողովն իւր շաբաթական նիստն ըրաւ երէկ ի Պատրիարքարան, Նախագահութեամբ Ամեն. Մ. Պարիարք Հօր և ատենապետութեամբ Դեր. Խորէն Նար-Պէյ Սրբազանի և հետեւեալ որոշումները տուաւ.

1. Տ. Սուքիաս և Տ. Խորէն աւագ քահանայից յանձնարարեց որ բնակութեամբ մայրաքաղաքիս եկեղեցեաց աւագ քահանաներու, քահանայից ապրուստի մասին ծրագիր մը պատրաստելով ներկայեն ժողովին ի պարտ ու պաշտաց տնօրինութիւն։

2. Որոշեց Եւդոկիոյ, Ամասիոյ և Բարբերդի առաջնորդական ընտրութեանց համար փոխանակ եկեղեցականներ զրկելու, ընտրելեաց ցանկեր պատրաստելով զրկել։ Նոյնպէս ժողովը այդ վիճակաց համար առաջնորդական ընտրելեաց ցանկ մը պատրաստեց զոր պիտի մատուցանէ Խառն ժողովոյ յառաջիկայ նստին։

3. Մայրաքաղաքիս եկեղեցեաց քահանայք ըստ հրաւէրի Ս. Պատրիարք Հօր երեկ հրաւիրուած լինելով Կրօնական ժողովոյ, մասամբ ներկայացան։ որոց ժողովը յանձնարարեց մինչեւ մէկ ամիս ծախսոյց ցանկ մը պատրաստելով ներկայել ժողովոյ։

4. Որոշեց գրել մայրաքաղաքիս բոլոր քարոզչաց որ իրենց եկեղեցիներու շինութեանց պատճառ եղող բաներարաց կենսագրութիւնը պատրաստելով հաղորդեն առ Կրօն. ժողովը, որպէս զի Պատրիարքական կնդակաւ յանձնարարուի ամեն տարի պաշտօն և պատարագ մատուցանել ի յիշատակ այդ բարերարաց։

ժողովն զրաղեցաւ նաև Իւսկիւտար Նոր Թաղի քահանայից և այլ կարգ մը անհատական խնդիրներով։

Սոյ Ամեն. Մկրտիչ կաթողիկոսն այս օրերս հեռագիր մ'ուղղելով ի Պատրիարքարան, յայտնած է որ եթէ կայս. կառավարութեան կողմէ իրեն յատկացեալ ամսաթոշակէն ունեցած պահանջքը չվճարուի, ի մտոյ պիտի փակէ Սսոյ վանքը։ Կը կարծենք թէ Տ. Մկրտիչ կաթողիկոս առ առաւելն ութ կամ տասն ամսակաս միայն կը պահանջէ կառավարութենէն։ Սպասելով անոնց վճարման, փափագելի էր գիտնալ թէ Ն. Սրբազնութիւնն մինչեւ ցարդ կառավարութենէն ստացած ամսականէն որքա՞ն գումար յատկացուցած և ծախս բրած է թէ Սսոյ վանքին և թէ Կիլիկիոյ ազգային այլ հաստատութեանց։

Տիգրանակերտէն մայրաքաղաքս հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Տիգրանեան Մկրտիչ եպիսկոպոս (Հրաշագործ) վախճաներ է։

Տնտեսական Խորհուրդն իւր վերջին նստին մէջ հետեւեալ որոշումները տուած է.

1.—Լուսալ Ս. Եղիա թաղի հաշուական խնդիրն, զոր արդէն քննութեան առած էր, սկսած է կարեւորութիւն տանիլ հետզհետէ երեւան եկած պարագաներէ։ Հաշիւները կ'սկսին 1879 թուականէ և կը յանգին 1884 տարւոյն վերջը։ Այդ միջոցին անհրաժեշտ չնութիւններ, վճառումներ և փոխառութիւններ եղած են որոց հաշիւներն եկեղեցւոյ հաշուետումարաց մէջ չեն երեւիր։ Խորհուրդն իւր կատարած քննութեան արդեանց մասին պէտք եղած ազդու միջոցները ձեռք առնէլ առաջ, որոշեց տեղական քննութիւն մը կատարել, մի եկեղեցական և մի աշխարհական քննիչ կարգելով, որպէսզի կասկածանց ենթակայ անձինք եթէ ունէ գիր և արդարացուցիչ փաստ ունին, ներկայեն։

2.—Նուպար-Շահնազարեան վարժարանի չէնքին վանդակոր վիճակին նկատմամբ, թաղականութեան Զ. չրջանակի կողմէ տրուած ծանուցագրոյն համեմատ պարտապահանն անօրինելէ առաջ, Խորհուրդն որոշեց երկու երեւելի ճարտարապետաց քննութեանց տեղեկագիրն ստանալ։ Ճարտարապետ Պետրոս էֆ. Նէմիրեան և Յովսէփ էֆէնտի պիտի կատարեն սոյն քննութիւնը և անոնց պիտի աջակցի, ի գիտաց Տնտեսական Խորհրդոյ, Պատրիարքարանի անցագրատան դիւանապետ Բեռնան Սեպուհ էֆէնտի։

Միացեալ Ընկերութեանց վարժարանաց Ընդհ. Տեսուչ Սարքեան Մկրտիչ էֆէնտի մայրաքաղաքս կը մեկնի այս երեկոյ ուսուցական շրջեցեալով ի Տրապիզոն, ուստից իւր պաշտօնատեղին պիտի երթայ ի մտոյ։

Թաքէջ գիւղութեամբ կը ծանուցանէ թէ Մշոյ Առաջնորդ Դեր. Գրիգորիս եպիսկոպոս իւր վիճակին մէջ հանդանակութեանց ձեռնարկած է ի նպաստ կայս. բանակաց և թէ առ այս մասնաւոր յորդորագրով դիմած է ժողովուրդը մասնակցելու այս հանդանակութեան։

Մէճմասայէ Անիպար (Պարոյր Հայ Կենաց) լրագրոյ խմբագիր Մ. Գարամանեան էֆ. ի սները Մարդար էֆ. Ուզունեան՝ երէկ իւր մահկանացուն կնքեց ի հասակի 70 ամաց։ Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի այսօր ժամ 8 1/2 ին ի Մայր Եկեղեցի։

Գարամանեան էֆէնտի կը խնդրէ մեզմէ ծանուցանել թէ այս ընտանեկան սգոյն պատճառաւ Մէճմասայէ Անիպարը չպիտի հրատարակուի վաղը։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՆՈՐԸՆՏԻՐ ԿՈՒՍԱԿԱԼԻՔ ՏՐԱՊԻԶՈՆԻ ԵՒ ՎԱՆԱՑ

Կայսերական հրամանաւ՝

Տրապիզոնի կուսակալ անուանեցաւ Աբրահամ գործոց Նախորդ Նախարար Վսեմ. Ասիմ փաշա։

Վանայ կուսակալ անուանեցաւ Պետական Խորհրդոյ Նախորդ Նախագահ Վսեմ. Ա.քիմ փաշա։

Կայս. պալատն առաջին քարտուղար Սիրէյա փաշայի Վէզիրութեան ասիճանն շնորհող կայս. Հրամարատն երէկ մեծ հանդիսիւ, կարդացուեցաւ առաջին Սենեկապետ Վսեմ. Օսման պէյի ապարանքին մէջ ի Նիշան Թաշ։ Ապարանքի շուրջը կ'ըսպասէին վաղ մը զօրք՝ ընկերակցութեամբ զինուորական նուագածուայ։ ժամը 6ին Հրամարակը բերուեցաւ Սենեկապետ Պէսիմպէյի միջոցաւ։ Սիրէյա փաշա պաշտօնական համազգեստով դիմաւորեց զՊէսիմ պէյ։ Հրամարակը կարդաց Պէյլիքճի Ֆէրուսն է։

Ֆիլիպէէն կը գրեն առ Մէնիրէօր թէ թուրքօ-պուլկարական պայմանագրի ինքման առաջին լուրը մեծ ոգեւորութեամբ ընդունուեր է տեղւոյն քաղաքական ակմբոց կողմէ և թէպէտ ի վերջոյ անոր մանրամասնութեանց հրատարակութիւնը չէ տկարացուցեր այդ ոգեւորութիւնը, սակայն կ'երեւի թէ պուլկար արմատականք՝ որք հանդարտնոսիլ չեն գիտեր, կուզեն դարձեալ աղմուկ յարուցանել։ Տարածուած զրոյցներուն նայելով, իրաւ է թէ յոյժ չերմագին և փառաւոր ընդունելութիւն մը կը պատրաստուի Իշխանին, սակայն մի և նոյն ժամանակ հանրագրեր կը պատրաստուին Ն. Բարձրութեան մատուցուելու համար։

Պերլինի Դաշնագիրն ստորագրող Տէրութիւնք՝ Ռուսիոյ առաջարկութեամբ՝ Բ. Դրան ուշադրութիւնն հրաւիրեր են սա կէտին վրայ թէ հարկ է Պուլկարիոյ մէջ կատարուած բանակցութիւններէն հետի պահել՝ որ և է

խնդիր որ Սերպիոյ և Պուլկարիոյ միջեւ խաղաղութեան անմիջական կնքման չվերաբերիր։

Ըստ Բոլիտիք Քորէսփոնտենցի, օսմանեան շրջաբերականն ի մասին Բ. Դրան և Ազգ. քանդը իշխանի միջեւ գոյացեալ համաձայնութեան, յոյս կը յայտնէ որ մեծ Տէրութիւնք «միահաղոյն և միաձայն» հաւանին այդ ծրագրոյն որ Արեւ. Ռումէլիի բարեկեցութեան և տեւողականութեան ընդարձակ պայմաններ կ'ընծայէ, ինչպէս նաեւ «վերջին սահմանն ընդարձակման այն առանձնաշնորհմանց և իրաւանց զորս կայս. կառավարութիւնը կը չնորհէ այդ գաւառին այն բարեյօժարութեամբ զոր կը տածէ ռումէլիաբնակ հպատակաց բարեկեցութեան՝ ինչպէս նաեւ խաղաղութեան պահպանման համար որուն շերմապէս փափագող են Վ.Հ. Սուլթանն և Եւրոպա»։

Նեւլոյս կիմանայ թէ Ռուսիա կը պնդէ որ թուրքօ-պուլկարական պայմանագրոյն այն կէտը որ կ'ըսէ թէ «Արեւ. Ռումէլիի կուսակալութիւնն յանձնուած է Աղեքսանդր Էշեանին» բարեփոխուի ասպէս «յանձնուած է Պուլկարիոյ Էշեանին»։

Յոյն թերթը չկարծեր սակայն որ Բ. Դուռը դիւրաւ հաւանի այս փոփոխութեան։

Սոֆիայէն առնուած մանաւանդ լուրերէ կ'երեւի թէ Պուլկար սպայք փութապէս կ'աշխատին ամրութիւններ կառուցանել Սերպիոյ սահմանագլխոց վերայ ի Թրրն, Տրկոման, Վիտին և ուրիշ ռազմագիտական կէտերու։

Ռումէլիական ամրաշէն զորաց գունդն որ Փիլիպէ վերադարձած էր, հեռագրաւ Սոֆիա կոչուեր է ուստից դէպ ի սերպիական սահմանագլուխը պիտի ղրկուի։

Փետր. 5ին (Ն. Տ.) Պուքրէշի մէջ տեղի ունեցեր է օսմանեան, սերպիական և պուլկարական պատուիրակաց առաջին խորհրդակցութիւնն, սերպո-պուլկարական խաղաղութեան կնքման համար։ Գումարումնք տեղի կունենան եղմական պաշտօնատան մէջ, ուր չորս արահներ օտար պատուիրակաց տրամադրութեան ներքեւ դրուած են։ Բուքարէշ արտաքին գործոց Նախարար Պ. Բէրէքիատ այս առթիւ բանախօսութիւն մ'արտասանելով բարի գալուստ մաղթեր է պատուիրակաց, մաղթելով որ յաջողին իրենց բանակցութեանց մէջ և կատարեալ համաձայնութեամբ աւարտեն իրենց աշխատութիւնները։

Մաճիտ փաշա, Պ. Միճաթովիչ և Պ. Կէշոֆ եւս պարագային յարմար բանախօսութիւններ արտասաներ են։

Երէկ Ամէնքէ հասած մանաւանդ հեռագիր մը կը ծանուցանէր թէ, հելլենական կառավարութիւնն արգիլած է անցագիր տալ ամեն անոնց որք կարող են զէնք առնուլ և օտար երկիրներ երթալ կ'ուզեն։ Հրամայուած է նոյնպէս որ այդ անձինք տան և հինգ օրուան մէջ իրենց բանակեցողը զրկուին։

Վաղուէն փետր. 6 թուով հեռագիրք կը ծանուցանեն թէ յիշեալ նաւահանգիստը ժամաներ է հելլենական նաւատորմի՝ ընդ հրամատարութեամբ Բանարիս ծովակալին։

Օսմանլը հետեւեալ խորհրդածութիւնները կընէ Անգլիոյ ազատական նախարարութեան իշխանութեան գլուխս անցնելուն առթիւ։

Կարճատեւ խաւարումէ մը յետոյ, Ֆերրանին Պ. Կլատսթոն իշխանութեան գլուխ կանցնի վերստին՝ նա իւր արտաքին աշխարհավարութեան համար ինքած էր։ այժմ ի պաշտօն կը կոչուի իւր ներքին աշխարհավարութեան համար։ Անգլիոյ մէջ մեծ յեղափոխութիւն մը տեղի ունեցաւ։ անկից առաջ, անգլ. կառավարութիւնը սակաւաթիւ մարդոց ձեռք կը գտնուէր։ այժմ գրեթէ ամբողջ ազգին ձեռքն է։ Մեր յարաբերութիւնք Անգլիոյ հետ այնքան սերտեալ են որ ինչ որ կանցնի անդ, ի մտոյ անդրադարձութիւն ունի մեզ հետ։ Օսմանեան աշխարհավարութիւնն այսուհետեւ ամբողջ անգլիացի ժողովրդեան հետ գործ ունի։

Այժմ, եգիպտական խնդրոյն մէջ պէտք է փնտռել Անգլիոյ հետ մեր յարաբերութեանց լուծումը։ Պէտք չէ ծածկել թէ անգլ. ժողովուրդն ո՛չ միայն վճառական ժողովուրդ մ'է, այլեւ փառասէր ժողովուրդ մը։ Այս կրկին յատկութեամբք, կը փափաքի բարձր դիրք մը գրաւել յեգիպտոս։ Բայց այդ ժողովրդեան փառասիրութիւնն իմաստուն է։ Նա կ'ըմբռնէ թէ Եգիպտոսի մէջ իւր դիրքը չկրնար ապահովի առանց Թուրքիոյ օժանդակութեան։ Եւ արդարեւ, միւս տէրութիւնք ամենքն ալ հակառակ են անգլիական տիրապետութեան յեգիպտոս։ Այս բան այնքան ճըշմարիտ է որ եթէ Բուքրեա հաւանի պատերազմ բանալ, եթէ մանաւանդ իւր վաղեմի բարեկամութիւնն Անգլիոյ նկատմամբ, եթէ չ'ուզէ վերահաստատել այդ բարեկամութեան կապերը, ուզելով բանութեամբ հեռացնել Անգլիացիներն Եգիպտոսէն, ո՛չ որ պիտի օգնէ Անգլիոյ։

Եւ այդ կուսոյն մէջ, Անգլիա լաւագոյն դերը չպիտի ունենայ։ Եւ ինչ է զոր վտանգի պիտի ենթարկի Թուրքիա։ Շատ շատ իւր մէկ քանի դիրքերը պիտի ամրակոծեն։ Բայց ցամաքի կողմէ Թուրքիա պիտի կարենայ աւելի ստուարաթիւ զօրութիւններ համախմբել յեգիպտոս քան Անգլիա։ Սուէզի ջրանցքն այնքան լայն չէ. քանի մը տախտակներ բաւական են որ Արաբիայէն եկող բանակ մը անցնի անկից։ Ասոնք այնպիսի նկատումներ են որք Անգլիոյ մէջ կը զօրացնեն սա համոզումն թէ «Անգլիոյ համար միակ միջոց մը կայ իւր զօրութիւնը պահել յարեւելս. այն է Թուրքիոյ անկեղծ բարեկամը լինիլ»։

Արդէն, անգլիացի ժողովուրդն իւր Թագուհւոյն նկատմամբ ցոյց տրուած բոլոր հոգածութիւնէն երախտապարտ գտնուելով, ջերմապէս կ'զգայ այն ներողամտութիւնը զոր Փատիշահը ցոյց տուաւ Պուլկարիոյ իշխանին նկատմամբ, իշխան մը որ խնամացած է Վ.Հ. Թագուհւոյն հետ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Աւստրական Սենեակը նկատելով այն պէս պէս վիճակները զորս մայրաքաղաքիս վաճառականութեան կրնան պատճառել ռումէլիական իշխանութեանց կողմէ վերջերս ձեռք առնուած մաքսային միջոցները, փութացեալ տեղեկագիր մը մատուցանել Աւեւտրական Սենեկի կողմէ կարգեալ ծանձնաժողովոյ մը յանձնուեցաւ այս մասին ազդու ձեռնարկներ ընել որոց քով որ անկ է։

Երերուն Պարտուց յարդարման արժէքեղծոց խիստ սակաւաթիւ մաս մը երեւցան Կ. Պոլսոյ հրապարակին վրայ։ Ադոնց արժէքն որ ի սկզբան մէկ օսմ. ոսկւոյ փոխարէն 19 ղրուշ էր, այժմ 25 ղրուշի բարձրացած է։ Գաւառներէն լուր կու տան թէ այդ արժեղծոց վճարման յատկացեալ արմտիք և կառավարական ապրանքներն աճուրդի հանել սկսած են։

Փոքր Ասիոյ զոնդան գաւառներէն առնուած լրոց նայելով, ձեան և անձրեւի պակասութիւնը մեծապէս ազդայ կը լինի։ Մասնաւորապէս Էնկիւրիի, Բանդերմունի և Բոնիայի մէջ ջրոյ նուազութիւն կայ։ Պալը.էսիրի մէջ օդերն այն աստիճան մեղմ են, որ ծառերն սկսած են ծաղկիլ։

Ներմուծեալ ապրանաց մասին նշանակութեան արժանի գործ մը չլինիր։ Արեւելեան Ռումէլիի մաքսային խնդրոյն անսպասդ վիճակը կարգելու ապրանաց առաքումն Արեւ. Ռումէլի, թէ և տեղւոյն վաճառականք մեծապէս պէտք ունին ապրանքի։ Տեղական առեւտուրն և Ասիայէն ապրանաց յանձնարարութիւնք աննշան են։ Շաբաթուս մէջ կարեւոր քանակութեամբ ապրանք չզրկուեցաւ Կ. Պոլսէն։ իրաւ է թէ քիչ շատ գնորդներ կան, սակայն հրապարակը բանուկ չէ։

Պարսկաստանի հետ բաւական կանոնաւոր գործեր կը կատարուին, ազէկ գներով և մեծ մասամբ կանխիկ։ Դուրէէն առնուած լուրեր կը ծանուցանեն թէ տեղւոյն դրամական վիճակը բաւական բարւոքած է, և կը յուսացուի որ այս բարւոքում ժամանակ մը տեւէ, վասն զի Օտէսայի իւրաքանչիւր թղթատարը 4–6,000 ոսկւոյ դուսմար մը կը բերէ մեզ Դուրէէն։

Իտալական դեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. Բանա և դեսպանատան պահակին նաւապետ Պ. Կուէվարա մայրաքաղաքս դարձան երէկ Իտալիայէն։

Այս առաւօտ Վսսորդէն իջնող Շիրքեթի չոգենաւ մը բեռնաւորուած ցանաւոր մը զարնուելով ընկղմեց զայն։ Ցանաւուն մէջ մէկ հոգի միայն կար որ հասած օգնութեանց շնորհիւ կրցաւ ազատիլ։

Իսկիւտարէն կը գրեն Ղալաթիոյ թերթի մը թէ Թօփհանէ-Օղլուի կողմը Աղթունի-Զատէ թաղին մէջ գործաւորք ջրհոր մը փորած ժամանակին, ածխահանքի հետքեր նշմարելով, իրաց տուեր են տեղական իշխանութեանց, որք քննութիւն մը կատարելով ստուգեր են թէ արդարեւ լաւ տեսակէ հանքածուխ կար անդ։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐ

ԱԹԱՆՈՍ ՌԻՒԴԷՐ

Գահիրէ, 7 փետրուար

Այսօր նոր խորհրդակցութիւն մը տեղի ունեցաւ ընդ մէջ Խիվին, Սր Տ Ուլֆի և Մուխթար փաշայի՝ Եգիպտոսի պատերազմական եւ տնտեսական հարցերուն համար։ Եգիպտական բանակին զօրաց թիւն որոշուած է 16,800, ի բաց առեալ 6700 ոստիկանք։ Առաւելեալ ծախուց վճարման միջոցները նշանակուած են եւ տնտեսական մէջ, ի բաց առեալ այն 200,000 անգլիական ոսկին զոր Եգիպտոս ցարդ կը վճարէ իբր նպաստ անգլիական գրաւոր բանակին պահպանման ծախուց։

Մուխթար փաշա յոյս յայտնեց թէ Անգլիա այսուհետեւ չպիտի պահանջէ այս գումարը։

ԳՐԱՄԱՏԱՆ

ՀԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԷ

Ղալաթիա, 28 յունվար

ԸՆԹԱՑՔ ԿՈՒՍԱՆԱԿԱԳՐՈՅ

Ամս. Լանարայի վրայ պանջայի)	110 7/2
» » » (վճարելի)	110 1/2
3 » Բարի » » (պանջայի)	22 77 1/2
3 » » » (վճարելի)	22 85

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐՔԱՅԹՅՈՅ

Օսմանեան Քօնսոլիտ

		Դրամեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Մէյ. D. Ամ. Գ. Կ.		16 08 1/2
Գոցարանէն գոցուելէն վերջը	»	16 11
Ռեալայ Հոլ	»	— —
Առաւօտուն բացուելուս	»	16 10
Բարձրագոյն գին	»	16 10
Նուազագոյն »	»	16 10
Կէս օրին	»	16 10
Խոնաւութիւն 1858)	A. Սեպ. Գ. Կ.	25 30
» 1862)		
» 1860)		
» 1863)	B. » » Կ. » »	16
» 1872)		
» 1865)		
» 1869)	C. » » Գ. » Ս.	16 10
» 1873)		

Իւնիֆիէ Եգիպտական

Երէկ իրիկուն գոցուելուս	71 35
Այս առաւօտ բացուելուս Գ.Կ.	71 35
Կէս օրին	71 35

ԲԱՆԹՆԵՏՈՒԹԻՒՆ

Յունիթէ թեղերալ	Գ. Կ.	Ամբ. Լ.	3 20
Որբեան թեղերալ	» »	Ս.Ա. »	6
Գնանք առ Գոնս	» »	» »	3 35
Ս.Ս. Շահէ և Վարդ.	» »	» »	3 45
Թրամուէյ	» »	» »	280
Ռումէլիի երկաթուղի		Ֆր.	36 50
Օսմանեան առ Բրիսթիթէ		»	—
Բանքեթուղի Լանտոնի		»	47

Ընթացք դրամոց

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
2) Ֆրանգոց	»	87 32
Անգլիական ոսկի	»	110 12
Ռոլ Խէքերիալ	»	90 45
Ֆրիմից	»	54 12
Ռուպլի թղթագրամ	»	9 42
» արծաթ	»	89
Ֆիորին	»	8 30
Մէճ. արծ. (տարբ.)	»	107 38
Լիրայոց	»	103
Հիրգոնոց	»	102 25
Մէկիտիկ	»	99
Գրիվն	»	—
Թղթագրամ	»	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 8 փետրուար, ժամ 3 վայր. 15 երեկոյ

Ռենտ. Լոնտոնի		100 9/16
» » Ոսկի Գ.	բացուելուս	14 3/4
» » »	գոցուելուս	14 11/16
» » »	Ա.	26
» » »	Բ.	46
» » »	Գ.	14 5/8
Օթոման 1871		67 1/4
Փոխառութիւն 1877		80
Պանք Օթոման		9 3/4
Ռուսական փոխառ. 1873		98 3/8
Եգիպտական միացեալ (Իւնիֆիէ)		64 3/4
» առանձն. (Բրիմիլիէթիկ)		88 3/4
Տպրա Ոանիէ		52 3/4
Օսմանիա (փոխառ. Ռուշիտ)		89 3/4
Հունգարական պարատաթուղթ 4 0/0		— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ		— —

Ս. Լինիա, 8 փետրուար, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	127
Օսմանեան երկաթուղի	17 50

Բարիզ, 8 փետրուար, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Դրանսական Ռանթ 4 1/2 0/0	109 22 1/2
» » 3 0/0	81 37 1/2
Օսմանեան քօնսոլիտ Սերի Գ. բացուելուս	14 85
» » » գոցուելուս	14 87 1/2
» » Սերի Բ.	16
» » Գ.	14 80
Օսմանեան երկաթուղի	35 37 1/2
» Բեժիի բանքեթուղթք	— —
Պանք Օթոմանա	495
Գրեսի Լիոնէ	548 75
» Ֆոնսիէ	1341 25
Բանքեսամն Լիոնի	1265
Սուէզի ջրանցք	2171 25
Ռուսական 5 0/0 1877ի	100 1/8
Իտալական Ռանթ	97 75
Եգիպտական միացեալ	327 50
Սպանիական (արտաքին)	56
Բրիսրիթէ թիւրք	362 50
5 0/0 Հելլենական	270
Զէս Լանարայի վրայ	25 48

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 8 փետրուար, ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 0/0	109 32 1/2
Օսմանեան քօնսոլիտ Սերի Գ	14 85
Եգիպտական	327 50

ԲԱՌԱՐԱՆ

ՏՍՃԿԵՐԷՆԷ ՀԱՑԵՐԷՆ

ՅՕՐԻՆԵԱՑ

ՄԻՀՐԱՆ ԱՌԻՆԵԱՆ

Գ. Տէտրն ալ հրատարակուեցաւ։

Գին 60 փարայ։

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԱԼՈՒԱԾՈՅ

Ադիս-Եբեի 616 թուոյն մէջ յօդուած մը կարդացի Վարդանեան Գրիգոր ըստորագրութեամբ, որ պարտք կը դնէ Ազգ. Ցնտեսական Խորհրդոյ վրայ, նախքան զամենայն բաղդատել «Նորա Ցայլէ» գերմանական ընկերութեան տեղեկագրերն անգլիական առաջնակարգ ընկերութեանց տեղեկագրոց հետ, և ապա՝ ազգային կալուածներն յիշեալ գերմանական ընկերութեան ապահովագրելու որոշումը տալ, զի, կը յարէ, յիշեալ ընկերութեան և անգլիական առաջնակարգ ընկերութեանց երաշխաւորութեանց միջև անդունդ մը կայ։

Իբրեւ նախաձախնդիր ոգ ազգային շահուց պահպանման և իբրեւ մօտէն տեղեակ «Նորա Ցայլէ»ի դրամական ծաղկեալ վիճակին և փայլուն գործառնութեանց, կը փութամ ներկայիս ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան թէ՝ Նորա Ցայլէ վստահելի և առաջնակարգ ընկերութիւն մը համարուած և խել մը անգլիական ընկերութիւններէ բարձր դասուած է եւրոպիոյ մէջ, իւր խիստ գոհացուցիչ երաշխաւորութեամբը, և որ արդէն առաւելապէս դնահատուած է Տեղւոյս մեծամեծ վաճառատուններէ։

Լաւ չէ՞ր ըլար եթէ ինքնակոչ առաջնակարգ ընկերութեան Պ. գրագիրն, որ ինքզինք ապահովագրական գործոց գիտակ յորջորջելու յաւակնութիւնն ունի, փոխան խրատներ տալու Ցնտեսական Խորհրդոյ, որ չատ արժանօրէն գիտէ տնօրինել սոյնպիսի փափուկ խնդիրներ, ապացուցանէր հրապարակաւ այն անդունդի գոյութիւնը, զոր կ'ակնարկէ գտնել Նորա Ցայլէի և անգլիական առաջնակարգ ընկերութեանց միջև։

Սոյն օրինակ յօդուածներ ուրիշ բանի չեն ծառայեր, բայց եթէ հասարակութեան ծիծաղը շարժել յօդուածագրին ընդունայն ճիգերուն վրայ, որք կրնան համարուիլ արդիւնք ձախող մրցման մը։ ***

Կ. Պոլիս
1886 յունուար 25/6

ՆԱՄԱՆ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՏԱՓԱԶԱՐ

23 յունվար.—Քաղաքիս ազգայիններէն վաթսնամեայ ծերունի մը, բնաւորութեամբ կասկածոտ, իւր միայն գրքամական հարստութիւնն՝ 1150 ոսկին՝ մաս առ մաս պահ կուտայ իւր բարեկամներէն հարուստ մէկու մը, վեց հարազատ զաւակներէն ու կնոջմէն գաղտնի, և կը խնդրէ ոչ ումեք յայտնել իրողութիւնն և այս առանց ստացագրի և վկայի։ Տարի ու կէս վերջ, այդ վաթսնամեայ ծերն, Յակոբ աղա Զէթէեան, անցեալներն ի Կ. Պոլիս յանկարծամահ կը լինի պանդոկի մը մէջ, իւր երրորդ որդւոյն գիրին, առանց երբէք խօսք մ'արտասանելու։

Իւր որդիքն հեռագրաւ Պոլիս կը կանչուին և որդիական ամէն պարտաւորութիւն կատարելէ ու հողոյ յանձնելէ վերջ կը դառնան այսր ի հայրենիս անգիտակ ամենեւիմբ։ Աւանդապահն՝ որ քաղաքիս երեւելիներէն Մ. Սեդրակ աղա Տոպաճեանն է եղեր, գովելի արդարասիրութեամբ ու եղական ողջմտութեամբ մը, առ ինքն կը հրաւիրէ իւր մեռնող բարեկամին վեց ժառանգորդներն և նոցա մայրն, ու յայտնելով իրողութիւնն, իրեն յանձնուած գումարն ամբողջովին և նոյնութեամբ մէջ կը բերէ և դուրսէն մի քանի պատուաւոր վկայից առջեւ կ'ըսէ. «Այս ձեր հօր ձեզի թողած ժառանգութիւնն է զոր անձամբ ձեզ պիտի բաժնեմ իրբեւ փոխանորդ ձեր հօր։» ժառանգորդք, որք մեծ համարում կը վայելեն քաղաքիս մէջ, իրենց խորին շնորհակալութիւնն և երախտագիտութիւնը կը յայտնեն, իւրեանց հօր ճշմարիտ բարեկամին և կը հռչակեն ամենուրեք նորա չքնաղ հաւատարմութիւնը։

Հաւատարիմ աւանդապահն ի վարձ իւր սոյն ծառայութեան կը պահանջէ որ անձնիւր արու ժառանգորդ (թոռով հինգ)հինգ հինգ ոսկի տան իրեն ըստ հաճոյս գործածելու համար։ Ամենքն ալ մտադիր սիրով կը յանձնեն իրեն 25 ոսկի։ Աւանդապահն արդէն դրամի կարօտ մէկը չլինելուն հետեւեալ ազգային հաստատութեանց նուիրեց այդ 25 ոսկւոյ գումարն։

5 ոսկի Պոլսոյ Ազգ. Ս. Փրկչեան հիւանդանոցին։
10 » քաղաքիս Ս. Հրեշտակապետ եկեղեցւոյ։
5 » քաղաքիս Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ։
3 » քաղաքիս Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ։
2 » քաղաքիս Ս. Ստեփաննոս եկեղեցւոյ։
25 »

Ե. Պ.

ԳԱԻԱՌԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ ԱՐԵՒԵԼԻՑ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷ ՔԱՂՈՒԱԾ

Ա. ԴԱՐԱՀԻՍԱՐ, 30 յունվար

Առ հասարակ ազգային կացութեան վրայ խօսելով նախորդ թղթակցութեամբ, ազգային ելից ու մտից անկանոն մատակարարութիւնը մատնանշեր էինք։ Դժբաղդաբար նորանոր իրողութիւնք որք ի յայտ կուգան, կարծես նորանոր ապացոյցներ են մեր այդ դիտողութեան ի հաստատութիւն։ ուրեմն զարմանալի չթուի ըսել որ մեր ամէն գործոց կրթական թէ ազգային անգոհացուցիչ ընթացքն արդիւնք է յաւէտ անկանոն յանձնձման, յոռի մատակարարութեան։ Մեք չունինք ազգ. արկղ ընդ ձեռամբ և հսկողութեամբ թաղ. խորհրդոյ կամ նորա դանձապետին, այնպէս որ թաղական պաշտօնեայ, հոգաբարձու, վերակացու, եկեղեցական և այլն՝ ամենն ալ ուրոյն ուրոյն հասոյթներ դանձելով՝ ելքն ալ ըստ կամս և հաճոյս կը տնօրինեն, և մինչ Ազգ. Վարժարանը դրամական տագնապոյ ախտէն ընդ միշտ կը չարչարուի, անդին եկեղեցական կամ այլ ոք իւր հոգողութեան յանձնուած հասոյթներն կը յատկացունէ այնպիսի անտեղի նպատակի որոյ պէտքն բնաւ ըզգալի չէր։ Յոյժ կենսական է այս կէտ, զոր մեր Ս. Առաջնորդ Հօր և Թաղ. խորհրդոյ ուշադրութեան յանձնելով՝ կը համարձակիմք խորհուրդ տալ որ այս անտեղութեան առաջքն առնուի, ազգ. հասոյթներն ու ծախքերն ամփոփելով, կեդրոնացնելով և ազգ. ելեւմուտքն կանոնաւորապէս մատակարարելով և հաւասարակշռելով։ Այս եղանակաւ ակներեւ է թէ Ազգ. հաստատութեանց և իմաստաւորի վարժարանին վիճակը կ'ապահովուի և հետզհետէ կը բարեկարգուի։ Անտեղի չէ՞ միթէ ստէպ յեղյեղել թէ կանոնաւոր և բարեկարգ դպրոց մը լաւ հաստատիւ կը կառավարուի։ արդէն ելեւմտներն ալ բաւեն, միայն թէ լաւ մատակարարուին և անհրաժեշտն ու օգտակարն նախադասուին աւելորդին։ Ազգ. այժմեան եկամուտք բաւական են ոչ միայն ներկայէն շատ աւելի բարեկարգ մանչոց դպրոցի մը այլ եւ աղջկանց դպրոցի մը համար ալ, որուն այնքան պէտք ունինք։

—Դեղեցիկ օգերով և յոյժ կանոնաւորութեամբ անցան Ս. Ծննդեան հանդիսաւոր օրերը։ Այդ առթիւ Ս. եկեղեցեաց և Ազգ. հաստատութեանց բաւական կարեւոր գումարներ նպաստուին փաստաբան Ե. Է. Սարգիսեան և Ս. Ս. Գարեան ազգայինք։

—Նախընթաց տարւոյ մէջ 45 ամսանութիւնք միայն տեղի ունեցան աստ, որոց 37 կոյս ընդ կուսի և 8 այրի ընդ այրւոյ. ամուսնութեանց սոյն վաւերական թիւը զգալի նուազում մը ցոյց կուտայ բաղդատմամբ 1884 տարւոյն, յորում այդ թիւ կը հասնէր 80ի։ Ըստ մեզ, զայդ կէս առ կէս նըւազում պէտք է վերագրել մասամբ տնտեսական պատճառներու, թէեւ ընկերային ու բարոյական նկատողութիւնք ալ անվրիպելի են դիտող աչաց։

—Օգերն այնքան դեղեցիկ են որ կրնանք ըսել թէ ցարդ չունեցանք գէրեթէ ձմեռ. բոլորովին գարնանային պարզութիւն մը կը չարունակէ եղանակս սկիզբէն ի վեր. ո՛չ ձիւն, ո՛չ ցուրտ և ո՛չ իսկ ամպ մը. Նոյեմբերի վերջերն ու դեկտեմբերի վերջերը միայն քիչ մը զգացինք ձմրան նշաններ. ըստ աւանդութեան ծերոց՝ երեսուն տարիներէ ի վեր այսպիսի ձմեռ չէ բնաւ պատահած։ Վերջապէս աննման ու յոյժ նպաստաւոր եղանակ մը երկրագործական աշխատութեանց համար որք վերսկսուած ըլլալով՝ կը խոստանան բերդիաւոր ու գոհացուցիչ արդիւնք։ Ի սկզբան անդ կը կարծուէր թէ զինուորաց մեկնմամբ գործող բազուկներ պակսած ըլլալով՝ մշակութիւնք պիտի ղեասուէին այդ պատճառաւ, այլ այժմ փարատած է այդ կարծիք և գոգցես նախախնամութեան աչք կը հանի յօգնականութիւն։

Մինչեւ չորս տարի առաջ Դարահիսար ութ տասն տարի շարունակ տընտեսական տագնապաւ կը նեղուէր. հրդեհ երկիցս, սով, մարախ, անյաջող հունձք, ինչպէս և թղթադրամի զլասներ յաջորդաբար հասնելով նիւթական անկում մը յառաջ բերին և չատերն ի կործանում տարին մինչեւ ի վաճառելի տնական կահ կարասիք։ Եւ թէեւ երեք չորս տարիներէ ի վեր այդ պատուհասներէ զերծ է քաղաքս, և մշակութիւնք ալ փոքր ի չատէ գոհացուցիչ են, այլ ինչ օգուտ, դրամական անճոկութիւնն միշտ կը տիրէ և արտադրութիւնք չափաղանց ստորին գին մը կ'արժեն։ Այդ նոյն տագնապալից տարիներուն մէջ թէպէտ արտադրութիւնք այսքան առատ չէին բայց դրամն առատ էր հրապարակի վրայ և փոխանակութիւնը կարելի էր նոյն իսկ ապրանաց իրական արժէքէն աւելի բարձր գնով։ Այժմ ալ ընդհակառակն նուազութիւն դրամոյ և առատութիւն արտադրութեանց։ Նոյն ժամանակ 2-300 ղրշ. արժող մէկ չէքի տփիոնը այսօր կարելի է գնել 60-80 ղրուշով. ցորենոյ մէկ չափն որ յառաջագոյն 30 ղրուշէն էն աւելի կ'արժէր, այժմ 8-10 ղրուշի կը գնահատուի։ Ցայտնի է թէ տեղւոյս գլխաւոր բերքն է տփիոնը, ասոր ալ խնդրանքը տարուէ տարի կը նուազի և մեր կարեւորագոյն հրապարակը, Իզմիր, հետզհետէ կ'ինկնէ իւր յանձնարարութեանց արժէքը։

Գալով տեղական առեւտրոյ, նոքա ալ լաւագոյն վիճակ մը չեն ներկայեր. դրամոյ անձկութեան վրայ աւելցնելու է ուրիշ պատճառ մ'ալ, այն է գաղթականաց ներկայութիւնը որք վերջին պատերազմէն ի վեր տեղս հաստատուելով՝ ընթացիկ առեւտրոց մէջ ընկերուն վրայ առաւելակշռութիւն մը կը շահին։ Գործունեայ, տոկուն և սակաւապէտ այս մրցակիցք շահաւէտ գիրք մը կը գրաւեն հետզհետէ ի վնաս անշուշտ տեղացւոց որք ի մասին գործունէութեան չեն կրնար հաւասարիլ առաջնոց։ Առանց հետազոտելու առեւտրական այս անկման ուրիշ պատճառներ, փութանք հետեւցնել թէ այդ անկումը տարուէ տարի առաւել զգալի կը լինի, և հաւանական է որ շարունակէ, մինչեւ որ փոխադրութեան դիւրութիւնք, երկաթուղիք, նոր զարկ մը տան փոխանակութեան, յեղաշրջեն երկրագործութեան նահապետական դրութիւնը և այդու զրաղմանց ու արուեստներու դռներ բանան։

—Արդէն ծանուցած եմք թէ Դարահիսար–Բէօհաշեհր խճուղին աւարտած է։ Անցեալ տարւոյ այնանային արտհունձքն վերջն ալ ձեռնարկուեցաւ Դարահիսար–Գոնիայի ճիւղոյն, որմէ Դարահիսարի բաժնին կը վերաբերի 78 քիլոմէթր։ Ահուսակ նախորդ տարւոյ մէջ կատարուած վերջին աշխատութեանց մասին ինչ ինչ մանրամասնութիւնք։ Որոշեալ 78,000 մէթրին 41700 մէթրի դարատափումն աւարտած՝ և 12300 մէթրի չափ ալ ամբողջացած տեղի ունինք այսօր։ Այս աշխատութեանց մասնակցած են Դարահիսար իւր գիւղօրէիւք և երկու նահէյէ (Շուշհուտ և Սրչանլը, Սանտրգը գաւառակն և իւր երեք նահէյներ (Նէյիքլէր, Տաղկըրը, Շէյխլի) և Ազիզիյէ որոյ նահէյին, Պայաթ, առանց աշխատութեանց մասնակցելու, կամրջոյ համար հարկ եղած փայտը պիտի հայթայթէ։ Կառուցանելի կամուրջք ընդամենն 64 են յորոց եօթն արդէն շինուած է գիւղացւոց ձեռամբ։ Հանրագուտ շինութեանց արկղը, ի բաց առեալ խճուղեաց հինգ մեայուն պաշտօնէից ամսականներէն, որք 13,200 դահեկանի կը հասնին սեպտ.-դեկտ, չորս ամսոց համար, վճարած է նաեւ 29064 դահեկան ապրիլէն մինչ 15 դեկտ. աշխատող վերակացուաց (չավուշ) ամսականքն. իսկ այժմ գաղրած են աշխատութիւնք ձմերան պատճառաւ։

—Անցեալ երեկոյ հայու տուն մը գողեր մտան մինչ տնեցիք այցելութեան առթիւ բացակայ կը գտնուէին։ Դեռ կէս գիշեր չեղած արդէն տունը թափուր էր արժէքաւոր նիւթերէն, կարասիներէն, ինչպէս և 50 լիրայի գումարէ մը որ պահուած կը գտնուի եղեր։ Գողերն որոց առաջնորդը ճարպիկ կոյր մ'է, արդարութեան ձեռքն են գողոններով հանդերձ, բայց կուրանան ո՛և է գումար գողցած ըլլալ։

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ «ԱՐԵՒԵԼԻ»

ՈՒՄԲԸՐ, 21 Յունվար

Քաղաքիս երկաթի գործարաններու մէջ աշխատող հասարակ գործաւորաց դասուն պատկանող Պարակեան անուն անձը իւր կինը բերել տուած լինելով մօտերս, քաղաքիս շրջակայքերը տան մը մէջ մէկ քանի սենեակ վարձելով կը բնակին։

Այս օրերս տեղի ունեցած խիստ ձմրան պատճառաւ, իւրանց սենեակներու յատկացեալ ջուրի խողովակները սառած ըլլալով, տան տիրոջ կը խօսին որպէս զի խողովակները չինել տայ։ Տան տէրը երկու դորձաւոր կը զրկէ մին վարպետ միւսը աշակերտ. ասոնք հարկ եղած նորոգութիւններն աւարտելով, աշակերտը կը մեկնի. իսկ վարպետը տան մէջ կը մնայ կ'ըսուի։ Ոմանք ալ կ'ըսեն թէ՝ թէեւ գործաւորը ի միասին կը մեկնին տունէն, սակայն քիչ մը վերջը վարպետը եւ դառնալով վերադարձին կը մտնէ տանը մէջ։ Ասոնց որն որ ալ ըլլայ ճշմարիտ հոգ չէ. զի իրողութիւնը սա է թէ սոյն գործաւոր վարպետը Պարակեանի կնոջ վրայ կը յարձակի, հաւանականաբար կնոջ պատիւը բանաբերելու խորհրդով։ Կնոջ յարուցած աղաղակներէ և նոյն միջոցին զգացած ջղային տարաբերութենէ (որոնց ենթակայ է կ'ըսեն կինը) ահաբեկելով կը թողու կը փախչի գործաւորը, միայն մէկ քանի համբոյր առնելով և կնոջ մարմինը խած նեղով գոհ եղած։ Այրը փաստաքանի մը կը դիմէ որուն միջոցաւ կը ձերբակալուի վարպետն, որուն անունն է Ճօրճ Սըդրդը, և դատաւորին առջեւ դատուելով կնոջ պատիւը կը պահանջուի։

Երկու կողմանէ եղած պատմութեանց և վկայից տեղեկութեանց յետոյ, դատաւորը անպարտ կ'արձակէ գործաւորը զոր լրագիրք ես հրատարակեցին ըսելով թէ «Անոնց Պարակեանի վերայ յարձակելու մտադրութեամբ ձերբակալուած Ճօրճ Սըդրդն անմեղ արձակուած է։» Հայաստանաշխարհի մէջ սոյնօրինակ վայրենի յարձակումներու անփորձ և անվարժ ամուսինը վերստին ձերբակալել կուտայ ամբաստանեալը։ Այս անգամ աւելի զօրաւոր վկայութիւնք հաւաքած, նաեւ կնոջ վկայութիւնն ալ նկատի առնելու ջանքեր ընելով, կը յուսացուի թէ պիտի պատժուի այն չարաբաստ գաղանը. թէև փաստաբանք միայն պիտի օգտին անկէ. բայց մինչեւ այս պահուս որ մեր նամակը կը գրուիմ, դեռ դատարան գնացած չեն, հետեւաբար անորոշ է դատի արդիւնքը, զոր կը խոստանամ հաղորդել ժամանակին։

Սոյն ցաւալի դիպուածի համառօտ տեղեկութիւնը ամապարանօք տալէ վերջ անկարելի է ինձ անգամ մը եւս չի կրկնել ինչ որ քանիցս ըսած եմ թէ՝ վայ այն միամիտ անձին որ այս երկրէն ատուածպաշտութիւն և կամ բարոյականութիւն կը յուսայ. այս երկիրը ամբարիշտներու երկիր է, ամբարիշտներու։ ապաստանարան սրիկայից, ապարէզ յանդգնութեանց և բոյն աւազակաց։ Դժբաղդութիւնը և մի միայն դժբաղդութիւնը կամ ատուածային դատապարտութիւնը կարող է հոս բերել այն հայեր որ մոլորուած են, որ հաւատուրաց եղած են որպէս զի չզղջան և դառնան հայրենի երկիր, ուր Աստուած կ'իշխէ, ուր կեանքը անարատ է և ընտանեկան յարկը սուրբ և նուիրական։

Երկու օր առաջ քաղաքիս յառաջնակարգ եկեղեցիներէ միոյն (Բիէտմանդ Զըրէ) մէջ քարոզիչը Հայոց մէջ աշխատող միսիոնարաց օգնելու առթիւ՝ մեզ նկատմամբ սաստիկ խօսեցաւ։ «Հայերը բարի մարդիկ են, չեն արբենար և պարկեշտ են. և եթէ կուզէք գիտնալ թէ ինչպէս կապրին, ահա պատմեմ ձեզ. օրական մէկ տօլար և մէկ քառորդ վարձք կառնան (փողոցները աւելելով ապրող ամենաստորին գործաւորք իսկ օրական երկու տօլար կը շահին) և սոյն չնչին դումարով իրենք հոս կ'ապրին, Հայաստանի մէջ իրենց ընտանիքը կ'ապրեցնեն, քարոզիչի ամսական կը վճարեն և դրամ կ'աւելցնեն...»։ Եկեղեցւոյն մէջ ներկայ գտնուող ժողովուրդը ահ ահ ներով խընդացին, զի պարզապէս ժողովուրդը զգուշացնելու և հայերը ծաղրելու համար այնչափ հեգնական կերպով ըսած էր այն խօսքերը վերապատուելի քարոզիչը։ Նպատակը կարդացնել միջոցը, ուստի 30 տօլարի չափ դրամ հաւաքեցին։

Մ. ԹՕՓՃԱՆԵԼԵԱՆ

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ

ԴԱՇՏԱՅԻՆ ՄՈՒԿԵՐԸ ՉՆՉԵԼՈՒ ՄԻՋՈՑ

Կը ծանուցուի թէ Պիզայի և Զանի դաշտերուն մէջ մեծ քանակութեամբ դաշտային մուկեր երեւան եկնելով, բաւական վնաս կը պատճառեն վաղուցան եղած արտերու։ Դաշտային մուկերու արշաւանքը Ֆրանսայի և Գերմանիոյ մէջ ստէպ կը պատահի, և կ'ոչնչացնէ հնձոց կէսն իսկ։ Շատ հաւանական է որ Թուրքիոյ ուրիշ դաւառներու մէջ ալ երեւան եկած լինի կամ եկած է այդ պատուհասն. ուստի, մեր բարեկամներէն մին, որուն անունն առ այժմ չենք հրարատարակեր և որ եւրոպական բարձր հմտարարանի մը մէջ իւր ուսումն աւարտած լինելով՝ այժմ Թուրքիոյ կարեւոր գաւառաց միոյն երկրագործական քննչութեան պաշտօնը կը վարէ, հետեւեալ օգտակար խրատները կը հաղորդէ մեզ՝ իրր ամենազգաստ դարման թուրք գիւղացւոյն այդ սոսկալի թշնամին ջնջելու համար։

1. Մէկ օխայ ստեպղին (հալած) առնելով քառորդ մէճիտիէի հաստութեամբ կլոր կլոր կտրելու է. սոյն կտորները տարածելով թիչ մը ջրով թրջելէ վերջ 10 տրամ չաքարի փոշի, նոյն քանակութեամբ ալիւր և 40 տրամ ալ մկնդեղի («բլան ոխ») փոշի ստեպղինի կտորներուն վրայ ցանելով լաւ մը թիով խառնելու է, այնպէս որ ամեն կտորի վրայ մկնդեղ գտնուի։ Սոյն գործողութիւնը կատարելէ երկու կամ երեք ժամ վերջը, դաշտը երթալով հաստ փայտով մէկ թիով խորութեամբ չատ մը ծակեր բանալու և թունաւոր ստեպղինի 4-5 կտորներ նետելով, ոտքի հարուածով սոյն ծակերը գոցելու է. դաշտային մուկերը թունաւորեալ կերը ուտելով անմիջապէս կը մեռնին։

2. Մէկ չինիք (տասը լիթրա) ցորեան առնելով, պէտք է երկու ժամ չափաւոր քանակութեամբ ջրի մէջ թրջուլ, բայց գործածուած ամեն մէկ օխայ ջրի համար 30 տրամ մեղր աւելցնելու է, (այսինքն եթէ 5 օխայ ջուր գործածուի 150 տրամ մեղր աւելցնելու է սոյն ջրի մէջ)։ Երկու ժամ յետոյ ցորեանը ջուրէն հանելով ընդարձակ տեղ մը տարածելու է, որպէս զի հատիկները մի քիչ չորնան. սոցա վրայ 50 տրամ մկնդեղի փոշի և 250 տրամ ալ ալիւր ցանելով լաւ մը խառնելու է. մի քանի ժամ յետոյ դաշտը երթալով առաջին եղանակին պէս գործելու է։

Մէկ լիթրա թունաւորեալ ցորեան մէկ արտավար (ֆէտանֆ) տարածութեան կը բաւէ։

Սոյն պատրաստութիւնները կատարող անձինք պէտք է լաւ զգուշանան ձեռքերնին բերանին տանելէ. գործողութենէն վերջը լուացուելու են։

ՏԷՐԸ ՍԱՏՏԷԹ ՊՕՐՍԱ ԳՕՄԻՍԷՐԷԻԻ

ԻԼԱՆԸ ԸՆՍՄԻ

Իքի եիւզ թօքսան թօքուզ սէնէսի թըշրինի սանի երմ, թօքուզ թարիխի իլէ, պիրինճի մահաքէմի թիճարէթ թարաքընտան սարաք նշան Փարաղեան էֆէնտի լէհինտէ, վէ Իթալիա տէօվլէթի թէպարսընտան միսիս Ճուլիանի Բալօթի ալէյհինտէ, սատը օլան իլամ մուճիպինճէ, մուսիպլէյհ Բալօթի թարաքընտան, տային նշան Բարաղեան էֆէնտի եէտիրտէ մէրհուն պուլունան, սիքիէի խալիսէ օլարագ իքի եիւզ պին զրուշը հավի, Նաֆտա նէզարէթը ճէլիլէսի ճանիպինտէն իթա գըլընան Քիյ 8 իլուլ սէնէ թօքսան սէքիզ թարիխնը, վէ նաֆտա նէզարէթ ճէլիլէսի վէզնէսինտէն թէտիէ օլունմագ իւզրէ, պիր գըլմա սէրկի պօրսա տէրուսինտէ պիլ միւզախատ, մէհիաէսի օն թօգուզ զրուշ հիսապի իլէ Ֆիրուխթ օլունանաղ տը։—

Միւզախատ պէր վէճհ աթի պաչլայուպ խթամ պուլաճագ տը։

Պիրինճի միւզախատսի, իւչ եիւզ պիր սէնէյի մալիէսինտէ վագը շուպաթը բուսինին իւչինճի բաղը իրթէսի կիւնի սաաթ ալթըտան եէտիէ գատար։—

Իքինճի միւզախատսի, չէհրի մէզգիւրը օնունճը բաղը իրթէսի կիւնիւ սաաթ եէտիտէն սէքիզէ գատար։—

Սոն միւզախատսի չէհր մէզգիւրը եիկիրմի տէօրտունճի բաղը իրթէսի կիւնիւ սաաթ ալթը պուչուգտան սէքիզէ գատար իճրա օլունուպ, հէր քիմին էօհտէսինտէ թէքարրուր իտէր իսէ, գարար տատէսի քէշիտէ օլունճագ տը։—

Իչպու միւզախատէյէ իշթիրադ իթմէք իսթէյէնլէրին, Ղալաթատա Գօմիսիոն խաներնտա վագը Պօրսա իտարէսինէ միւրաճաաթլէ, քէֆալէթի ադչէսի օլարագ ալթմըշ Օսմանկը ալթունը տէքօղիթօ իթմէլէրի, վէ գարար տատէսի քէշիտէ օլունորդտան սօնրա, իչ կիւն զարթընտա պիրինճի մահլիւլ թարիխը, վէ նաֆտա նէզարէթ ճէլիլէսի վէզնէսինտէն թէտիէ օլունմագ, պէտէլի իթա օլունարագ, ուսուլի վէճհէյլէ սէրկիի մէզգիւրը նագլ մուամէլէսի իճրա օլունճագը պէ յանընա իպթիտար գըլընտը։

27 քեանունի սանի 1886

ԷՎԷՌԱՅԻՔ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Էվգաթը Հիւմայուն վարիտաթը ումումիյէ իտարէսինտէ սէյհէր կիւն միւզայիտէլերի իճրա օլունմագտա օլան սաթիւզդիքր մահկիլլաթը մուայեէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթի իլանընտան Զինճի հաֆթասը օլան իչպու 1301 սէնէսի քեանունը սանիին 6ընճը բաղը էրթէսի կիւնինտէն իթիպարէն 1 հաֆթա զարթընտա թալիպ օլանլարրն գրյմէթը մուխամմէնէսինին էօշրինճ միւսամի թէէմին ադչէսի իլէ պէրաբէր իտարէի մէզգիւրէյէ միւրաճաաթ իթմէլերի լոզում կէլէճէկի Զինճի տէֆա օլարագ իլան օլունուր։

· 9 · 229400 · —Պէօյիւքտէրէ գուրպինտէ Հասան բաչա պաղչէսի մէզգըրնտէ 17 տէօնիւմ պաղչէ վէ պօսթան մահալի տէրունինտէ քէպիր տօլապը 2 գույու վէ 1 հավուզ վէ 1 գույու վէ 170 տաղ մահալինի միւշթէմիլ Ճէզայիրի Ղազի Հասան բաչա վագֆընտան մա միւշթէմիլաթ պիր գըթա պօսթանը 12 հիսէտէն 8 հիսէսի մահիլլէն վէ գուսուր 4 հիսէսի տախի հիսէտարը թարաֆընտան հիսէսի մահիլլէ իլէ պէրապէր ֆիրուխթ։

· 8 · 231600 · —Պէօյիւքտէրէ գուրպինտէ Հասան պաղչարը եօլունտա սէքմուճիպը խարիթա 84 տէօնիւմ պաղ վէ տաղ վէ օրման մահալլէրի իլէ տէրունինտէ իքի տօլապը գույու վէ 1 չիֆթճի բալանկարը միւշթէմիլ ճէնէթմէքեան Սուլթան Մուսթաֆա Խան վագֆընտան 1 գըթա պօսթանը 9 հիսէտէն 2 հիսէսի մահիլլէն վէ գուսուր հիսէլերի տախի հիսէսի մահիլլէ իլէ պէրապէր հիսէտարը թարաֆընտան ֆիրուխթ օլունճաղը։

· 37 · 20000 · —Զարշուի քէպիրտէ Սահաֆլար ճատտէսինտէ թէրպիէն 6 զըրա արսատէ մէստատէ 1 պաղ քեարկիր պէզաղ տիւքքեանընդն հարէմկի վագֆընտան կէտիկինին պիւթիւնի։

· 210 · 20000 · — Սէրաճխանէտէ Մէյմար Ամյաս մահալլէսինտէ Շեհզատէ պաղը ճատտէսինտէ թէրպիէն 105 մէթրօ արսատէ Ֆէվզինտէ 1 օտա վէ թահթընտա պիր գույու վէ զահէրինտէ 95 մէթրօ պաղչէ յի միւշթէմիլ սէնէվի 3000 զրշ. քիրալը ախչապ չէքէրճի տիւքքեանընդն Մէյմար Ամյաս վագֆընտան միւլքիյէ եվգաֆ կէտիքեաթընդն կէտիկինին նըսֆ հիսէսի։

· 7 · 14000 · — Իւսկիւտարտա Սիւլէյման աղա մահալլէսինտէ Գորաճա Ահմէտ ճատտէսինտէ թէրպիէն 22 մէթրօ արսատէ չէհրի 200 զրշ. քիրալը քեարկիր պիր պապ պագդալ տիւքքեանընդն էվգաֆ կէտիքեաթընտան կէտիկինին 120 սէհիմտէն 36 սէհիմի իլէ 1 սէհիմինին 3 հիսէտէն 1 հիսէսի։

· 4 · 000 · —Պալաթ գաբուսը տախիլինտէ Հաճի Ասպասա մահալլէսինտէ Սէնանվի սօգաղընտա պէր մուճիպը խարիթա զայրէպ թէրքը թարիգ 55 զրա տէրունինտէ պիր գույուլը միւշթէմիլ Դալաթա մոլլասը Հաֆըզ Իպրահիմ էֆէնտի վագֆընտան պիր գըթա արսասը։

· 60 · 62 · 4750—Մահմուտ բաչատա Հաճի Բէօյէք մահալլէսինտէ Ճամի սօգաղընտա թէրպիէն 76 մէթրօ արսատէ 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 15 զրա պաղչէ վէ Ֆէվզինտէ թահթաբօշ իլէ թահթընտա պիլա կէտիք տիւքքեանը միւշթէմիլ քեարկիր վէ չէհրի 400 զրշ. քիրալը 1 պապ մէնդիլ վէ թահթընտա վագը տիւքքեանընդն 10 հիսէսէտէն 1 հիսէսի։

· 38 · 10000 · — Պաղչէ գաբուսընտա Եէյիա Մէհմէտ Ֆիլանի մահալլէսինտէ Զախիրէճիլէր ճատտէսինտէ թէրպիէն 45 մէթրօ արսատէ Ֆէվզինտէ 2 օտայը միւշթէմիլ սէնէվի 10000 զրշ. քիրալը մուգատատէմա զախիրէճի վէ էլեէմ 1 պապ լօգանթանընդն հարէմկի կէտիքեաթընդն կէտիկինին 8 հիսէտէն 1 հիսէսի։

· 9 · 6000 · —Հաթապ գաբուսընտա Գուրթուճըլար Նամ մահալատ Ֆիսուր թաշ մահալլեսինտէ Գուրթուճըլար ճատտէսինտէ թէրպիէն 15 մէթրօ արսատէ չէհրի 40 զրշ. քիրալը քեարկիր 1 պապ Գուրթուճը տիւքքեանընդն էվգաֆ կէտիքեաթընդն կէտիկի վէ Խէվճէ Խալիլ սաթար վագֆընտան կէտիկինին պիւթիւնի։

· 65 · 5000 · —Վէզնէճիլէրտէ Ճամը Ալի մահալլէսինտէ Վէզնէճիլէր ճատտէսինտէ թէրպիէն 68 մէթրօ արսատէ Ֆէվզինտէ 1 օտայը միւշթէմիլ չէհրի 200 զրշ. քիրալը ախչապ 1 պապ պիլա կէտիք նէֆթը հարէմկի վագֆընտան 1 էճզաճը տիւքքեանընդն բուպ կէտիկինին։

· 7 · 10000 · —Ամ բաղարընտա Մաղնիսալը Մէհմէտ բաչա մահալլէսինտէ Ամ բաղարը ճատտէսինտէ թէրպիէն 100 մէթրօ արսատէ Ֆէվզինտէ 2 օտա վէ թահթընտա 1 գույու վէ չէհրի 80 զրշ. քիրալը ախչապ պագդալ տիւքքեանընդն հնսէսի։

· 107 · 109 · 20000 · —Գասըմ բաչատա Հաճի Ֆէրհատ մահալլէսինտէ Ամյալը–Զէյնէմ Աշըգլար մէյտանը ճատտէսինտէ թէրպիէն 114 մէթրօ արսատէ 4էր օտատան 8 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 17 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ չէհրի 270 զրշ. քիրալը ախչապ մուգատատէմա 1 վէ էլեէվմ պաչգա պաչգա 2 պապ մէնդիլին պիւթիւնի։

· 3 · 7500 · —Պապը Ճաֆէրիտէ Բիւսթէմ բաչա մահալլէսինտէ Բարաղ օղլու խանը սօգաղընտա թէրպիէն 22 մէթրօ արսատ չէհրի 30 զրշ. քիրալը ախչապ վէ մէհքէմէ թահթընտա 1 պապ գահվէ տիւքքեանընդն միւք մա կէտիք նըսֆ հիսէսի։

· 11 · 4000 · —Լալէլիտէ Գըզըլթաշ մահալլէսինտէ Սթանթոլ Ադա Զէշմէսի սօգաղընտա զայրէպ թէրքը թարիգ 71 մէթրօ 1 գըթա մէնդիլ արսասը։

· 53 · 500 · —Զարշուի քէպիրտէ Զուհաֆը խանընտա Գաբուլա մութթասըլ թէրպիէն 60 մէթրօ արսատէ չէհրի 100 զրշ. քիրալը քեարկիր 1 պապ օտա մա բէքէ կէտիկինին 48 սէհիմտէն 1 հիսէսի։

· 25 · 27 · 7500 · —Իւսկիւտարտա Սէլիմիյէ մահալլէսինտէ Գավազ իսկէլէսի ճատտէսինտէ թէրպիէն 600 մէթրօ արսատէ 4 օտա 650 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ մէնդիլ վէ թահթընտա չէհրի 100 զրշ. քիրալը 1 պապ պագդալ տիւքքեանընդն վէ չէօղէքճի ֆիրուխնընդն նըսֆ հիսէսի։

· 3 · 5 · 5833 · — Պէյօղլուսնտա Գամէր խաթուն մահալլէսինտէ Ամյալը չէշմէ սօգաղընտա թէրպիէն 70 մէթրօ արսատէ 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ թահթընտա

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՕԲԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՑԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 5,591,956
ՀԱՍՍՈՅԹ 1884 ՏԱՐԻՈՅ 1,718,462

ՆՕԲԹՀՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆԱ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 2,993,181
ՀԱՍՈՅԹ 1884 ՏԱՐԻՈՅ 828,858

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Մասնաճիւղ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն ջափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել նաև իրը ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած վնասներն 11,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 500,000 — **ՄԱՐԻԹԱՅՄ.** — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 120,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շրջենաւորաց և առագաստանաւոց մէջի ապրանքներն և դրամադրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գօսիսիոն խանի անկիւնն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ **ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ** Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյլիշեալ երեք Ընկերութեանց։

ԱՅԷՐԻ ԶԷՐՐԻ ՓԷՔԹՈՐԱԼՆ

Այէրի Զէրրի Փէքթորալն արագապէս կը բուժէ հարբուղները, հազերը, կոկորդի վէրքը, փողացաւը, բորբոքումն հագարդի, բորբոքումն ենչափողի, ենչարգելութիւն։

Այս դեղը հրաշալի կերպիւ կը զօրացնէ տկար թոքերը, կը հանդարտեցնէ թոքային դրգռումները և գիշերուան հազն և յառաջացեալ թոքախտի համար միակ դարմանն է, որ հզօրապէս կ'սրբէ և կը հանգուցէ։

Այէրի Զէրրի Փէքթորալն որ այնքան մեծ հարբաւ ստացած է իրրեւ ամենէն հզօրագոյն դարմանն զորս դիտութիւնն ի լոյս ընծայեց, ներկայ նորա կոկորդի և թոքային տկարութեանց վերայ ունեցած ուժգին և միջնակ նուաճող ազդեցութեամբն է, որով միանգամայն իւր առաքինութեանց քաջատղջն և պաշտպանը կը հանդիսանայ։

Զկնոց դեղ մի որ կրնայ այնքան կարեւոր լինել հիւանդին քան զայս, և համաւելի արժանիք ունենայ նորա կատարեալ վստահութիւնը գրաւելու։

Զէրրի Փէքթորալն թնդանեկան գործածութեան համար եղած ուրիշ պիտակներ գերազանցեն է և հաստատ, քանզի չատ հաճելի փնտռելով փորը տպայր չատ դիւրաւ կ'առնուն։ Կեդրոնատեղին է Ս. Մ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐԱՑ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՍՏՈՒՆՆԵՐ, գ. Ղալաթիա Աստանգիւղալոյց Նաեւ կը ծախսուի, քաղաքիս մէջ այլ և այլ դեղագործաց քով։

ԱՂԱՄՆԱՐՈՒՑԺ ՄԻՆԱՍ ԷՄԻՐԵԱՆ

Զիերու, կովերու և շանց հիւանդութիւնները կը զարմանէ և առ ու ծախի ամեն նոյն կենդանեաց սատղէ կամ հիւանդութիւնն հանելու ուզողները կը զոհացնէ։ Պէտք է դիմել Պոլիս Պահէք-Գարու Մէրհամիրճեան էֆէնտիի դեղատունը, կամ իւր բնակարանը Իսկիւտար Պողլարդաշի Ամա-պէյ փողոց թիւ 24։

ՆԻՐՕՍԻՏ՝ ԴԵՂԹԱՔ ԸՆԴԴԵՄ ԾԽԼԽՈՏԻ

ՔԷՄՄԸՐԻՒԻ ՄՍԵՂԷՆ ԲԷԲԴՈՆ

ՈՒՏԵՍՈՏ ՀԻՒԱՆԴԱՑ ԵՒ ԱՊԱՐԻՆՈՂԱՑ ՀԱՄԱՐ

Անիծաժեղի համ և հոտ ունի, դիւրաւ կը լուծուի և մանաւանդ ամենադիւր դարման է ատամոցի տկարութենէ նեղուող հիւանդաց համար։

ՊՈՏԻՈՑ ՎԱՃԱՌԱԳԻՐ. Ոսկեայ միտալ 1885ի Ռնվերսալի համաշխարհային Ցուցահանդէսին մէջ։

— կը ծախուի գլխաւոր դեղարանները —

Բերա, Բրիտանական դեղարան — Պոլիս, Վ. Մանեի դեղարան
» Ֆրանսական » — » Բիւզանդեան »

ԸՆՏԱՆԵԱՅՑԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ ՀԱՄԱՐ

ՍԻՆԿԷՐ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԵՒ ՎԱԽԱԳՈՅՇ

ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅՑՆԵՐԸ

ԿԸ ԳՏՆՈՒԻՆ ՄԻԱՅՆ

ԴԻՐԾԱՐԱՆԻՆ ՄԱԹԵՈՒԱՆՈՑՆԵՐԸ

Ղալաթիա, Կասպարի խան, 2
Պոլիս, Մահմուտ բաշա, 90
Բերա, Մեծ փողոց, 208

Ներկայացուցիչ Թադէոս, համար Կ. ՆԻԼՏԼԻՆԿԻՐ

ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԵՐԻ

Ամեն ճշմարիտ մեքենայ կը կրէ թեւին վրայ Singer Manufacturing Company և վրան Գործարանին նշանը։

ԶՐԻ ԱՇԿԵՐՏՈՒԹԻՒՆ.—ԶԱՓԱՒՈՐ ԳՆԵՐ

ԳԻՒՐՈՒԹԻՒՆ ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՎՃԱՐՄԱՆ

(ՇԱԲԱԹՈՅ ՊՍՏԱՆ)

ՀԷՅՏՈՔԻ

ՆՈՐ ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԳԵՂԱՀԱՏՆԵՐ

Աւասիկ ընդհանուր բժշկութեան զարմանալի և սարսափելի գիւտ մը։ Գիտութեան յայտնմանները —Եկեղեցական Հեռագիրք, Նոգի, Տպագրութիւն— Յեղափոխեցին Երկրագնդիս դրութիւնը, և մարդկային կեանքն ալ ոչ ոք կրնայ ասանդ դնել։ Այսպէս, Թէպէտ սահմանը գծուած կան հիւանդութեանց համար, և մեծ արժանիք վերագրելով հանդերձ անոնց, Տպէթոր Հէյտոքի գիւտը նախնեաց ամենէն քիչ հնութեան է։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՆՈՐ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Բժիշկը, որոց պարտուհրան օրանին չորս կամ հինգ դեղագործները կը տկարացնեն ստամոքսը և կ'անդամալուծեն ադիքները, պիտի կրնան իրենց հիւանդաց առաջնորդութիւն և խորհրդակ տալ այս արտակարգ դեղագործներին մեջ եղած քով։ ՏՈՒԹՈՒՐ ՀԷՅՏՈՔԻ ՆՈՐ ՓԱՅԾԵՂՆԵՐ դեղագործներն մեկ երկու հատը կը բաւեն դնելու համար ստամոքսի խիստ տկարութիւն և խորհրդակի մէջ, և միայն պայծառ ու թեթեւ ընելու։ Եթէ փայծեղը տկարացած է իւր գործին մէջ, կը կազդուրի և եթէ Ջղային դրութիւնը խանգարուած է, կը վերականգնի։

ՄԵԴԱԼՈՒՈՒԹԵՒՆ ՆՇԱՆՆԵՐ

1. Ստամոքսի ցանրութիւն։
2. Ագեաց տարաձգումն փոքր-ոսկի պատճառաւ։
3. Արատաւորութիւն։
4. Ճաշէն յետոյ տկարութիւն և յոգնութիւն։
5. Բերանին մէջ դէշ հոտ մը և ծանր կենար։
6. Որովայնի պնդութիւն, մերթ ընդ մերթ ծլ փորտարութիւն։
7. Գլխու ցաւ. ճակատի վրայ։
8. Անորժակի պակասութիւն և մեծ յոգնութիւն։

Վերոյիշեալ ամէն նշանները բաւականաչափ ցոյց կուտան թէ ինչ տարամ յաւալ եկած է փայծեղին մէջ, հար որ լինի անմիջական և ազդու կան դեղերու վրայ, ուստի եւ շինելի Դեղատուն մը որ զարուս որ ազդ. դարման մ'է, եւ կոչեցեալ

ՀԷՅՏՈՔԻ ՆՈՐ ՓԱՅԾԵՂԱՅԻՆ ԴԵՂԱՀԱՏՆ

Առողջութեան խնամութիւնն իսկ են, եւ սրին մեծագոյն ընծան զոր Գիտութիւնն բրած է մարդկութեան։

Ջերմութիւնն, Առողջութիւնն, Ընդհանուր յոգնութիւնն, տխրութիւն պակասութիւնն, Գլխացաւութիւնն համար, Տպէթոր Հէյտոքի Նոր Փայծեղնի դեղահատերն սանձագրու դարման են։

Մեկ մի որուան կը պատրաստեն քանի մը դեղահատ։ Կը ծախուի ամեն դեղատուաց քով։

Տարակուսող տնձինք կրնան, փորձի համար, ԶՐԻՍԱՐԱՔ ստանալ այս Դեղատներէն որուան մը, եթէ մեզ գրկեն իրենց անուն եւ հասցէն։

Թղթատարական տոմս մը գրկել «Փայծեղին եւ իւր դարմանքը» խորագրով տեսչակին։ Հարկ եւ դարձ տեղեկութիւնները կը տրուի տանուն։

ՀԷՅՏՈՔ ԵՒ ԸՆԿ.
Նիւ-Եորք, Մ. Ն.

Կը ծախուի իմ Ղալաթիա, Գասթ օրիորդի դեղարանը, ի Պոլիս Գիւլհանէի դեղարանատունն և Նէկիզ։

ԶՊՈՒՇՈՒԹԻՒՆ.—Կը խնդրուի դեղագործներէն ուշադրութիւն դնել որ Հ. Հ. Գրոնսիսի, որ միակ Գործակատարն է, ստորագրութիւնը գրուած լինի Հարիւրակ պարագիչի մէջ, դեղահատներ կեղծ են։

ՈՍԿԵՆԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԽԸՏԻՎԻԷ

ՈՒՂՂԱԿԻ ՀՈՂԱՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ ՄԻՋԵՒ

Տարբերէ շոգենաւը, նաւապետ Բէրէյրա, յառաջիկայ շորեքշաբթի, փետր. 10, պիտի մեկնի, ժամը 4 ի Տարտանէլ, Միտիլլի, Պիրէոն և Անէքսանդրիա, ուր պիտի հասցրդ ակցի Սուէշոյ և Կարմիր ծովու գծին հետ։

Թրաբվիէ Ընկերութեան շոգենաւը կ. Պոլսէն կը մեկնին ամեն Զորեքշաբթի երեկոյները, Տարտանէլ, Միտիլլի, Իզմիր և Բիրէա հանդիպելով։

Ալեքսանդրիա կը հասնին Երկուշաբթի առաւօտները։ Ուղեւորութիւնը կը տեւէ չորս ու կէս օր։

Ուղեւորներուն և ապրանաց համար դիմել Պոլիս, Կամուրջին քով, Վ. Պոլիտ-Սուլթան խան և կամ Ղալաթիոյ մէջ, Վ. Յովհաննու փողոց, Եուսուֆ Իզզէտտին խան։

ԳԱՖԱՒՈՐ ՊԱՅՄԱՆԳԻ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԵԱՆ

Առաջին կարգի սեղան, Սենեկասալա կն մը յատկացուած է ուրիշներոց պահելու։ Մեհեանամարդ իւրաքանչիւր շոգենաւի մէջ Եւրոպայի բժիշկ մը կը գտնուի։ Առաջին ստորիճանի տոմսակը մինչեւ երեք ամիս ընդունելի են, դիւրութիւն տնտղելու համար անոնց որք իրենց ճանապարհորդութեան շրջանին մէջ շոգենաւին հանդիպած ո՛ և է նաւահանգիստն ելլով, օրերով, ժամանակ մնալուն և յաջորդ շոգենաւով իրենց ճամբորդութիւնը շարունակել ուզեն։ Առնուազն երեք անդամէ բաղկացեալ ընտանեաց տոմսակաց վրայ 0/0 10 զեղչ մը կը լինի։ Երեք ու դարձի տոմսակաց վրայ 0/0 10 զեղչ մը կը լինի։ Ի բաց առեալ ճաշը Ընտանեաց համար այս զեղչն 0/0 15 է։ Երեք ու դարձի տոմսակը մինչեւ վեց ամիս ընդունելի են։ Եթէ Ապրիլի սկիզբէն մինչեւ Յուլիսի բնակիչը դառնուին, իսկ տարւոյն մնաց ամիսներուն մէջ մինչեւ երեք ամիս ընդունելի են։

Մանրամասն տեղեկութեան կարմիր ծովու մէջ բանող շոգենաւներն ամեն ուրբաթ Սուեզէն հեռնելով, շաբաթը մէկ անգամ Եամպու, Ջիտա եւ Սուաքին, և տասնեւհինգ օրն անգամ մը Միոսոյա, Հասնեյտա, և Սուէշի ծովածոցին մէջ, Թաճուրա, Էշլիա, Պարպարա և Սուէշի Նաւահանգիստները կը հանդիպին։

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԼԻՎԷՐՊՈՒԼ Ի ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆ ԴՇԼԻ ԲԱՌՈՒ

ՀԷՖԷՍՏՈՍ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Գանգրուս	4200	Սասարեա	3000
Ֆէրրա	4000	Նէրթիս	3000
Օսմանիի	4000	Բէրա	3000
Մէհմոսպրէս	3250	Ագլանդիա	1700
Թիպս	3250	Լօգիւս	800
Մակասար	3250	Օլինտա	800
Մարիսթիս	3250	Սէսիլ	700
Սֆինքս	3000		

Ալիքանդրիա շոգենաւը, նաւապետ Լաքէտ, Լիվերպուլէն ասա հասաւ ընդհանուր վաճառքով։

Թիպս շոգենաւը, նաւապետ Տրֆիֆի, ամսոյս 9 էսպի 10ին, ուղղակի Լիվերպուլ պիտի երթայ։

Կիսմել առ. Ժ. Թ. ՈՒԻԹՈԼ և ԸՆԿ.
Մէյսանղրզ փողոց,
Ուիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ
513 31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվերբուլ

ԲԱԲԱԵԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԼԻՎԷՐՊՈՒԼ, Մ. ՊՐԻՏԱՆԻԱ Ի ՕԳԵՍՍԷ ԴՇԼԻ

կանոնաւորապէս բանող

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Ալա Սոֆիա	3,000	Պրքա
Աբարամ	2,500	Ռոմբլա
Ոգիստրա	2,500	Բրուչշանք
Լաքոնիա	2,500	Ռիչա
Պասէտոնիա	3,500	Մարշ
Բուսէֆա	2,800	Ֆօմբրեմի

Բարի շոգենաւը, նաւապետ Ուստինկդրն, փետրուար 12ին Պաթումէն ասա դանանալով Լիվերբուլ պիտի ուղեւորի։

Պէտաթա շոգենաւը, փետրուար 7ին Լիվերբուլէն ասա կ'սպասուի։

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն պիւրութիւն և հանգստութիւն կը պարեհն ուղեւորաց։

Դիմել առ. ԴԱՆԻԷԼ ԲՈՌՈ ԵՒ ԸՆԿ.
513 Գործակալք

ՔԻԻՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ՕՍՄԱՆԻԻ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԻՔ

Որ ամէն ամիս մ'անգամ կը բանի ԼԻՎԷՐՊՈՒԼԻ Ի ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆ ԴՇԼԻ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ագլաս	3,000	Մարթա	3,000
Ալէքսէ	3,000	Մորքլաս	2,500
Պալպէկ	2,500	Նանիի	2,500
Գրիմիշ Գոլֆ	1,200	Բալմիրա	3,000
Շեքսպուրկ	2,000	Միդիա	4,600
Հէմերարա	2,500	Սարակօսա	3,000
Կայիշ	4,000	Ղամարիա	3,000
Գէնար	2,500	Թրինիտատ	2,500

Մալտա շոգենաւը, նաւապետ Լէվիս, Լիվերբուլէն ասա հասաւ և ի մօտոյ վերստին Լիվերբուլ կը մեկնի Զմիւռնիոյ ճանրով։

Քիւոպա շոգենաւը, նաւապետ Ֆէրրիսոն, ամսոյս 10ին Լիվերբուլէն ասա կ'սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ. ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ
Գործակատար
Թիւ 1 Քիւշիւք Հաիրի
513 փաշա խան Ղալաթիա

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՍԻԼԻԱՅԻ

Ն. ԲԱՒԷՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայ Ի Բէյրութ դշլ. կանոնաւորապէս բանող

Մեծ շոգենաւն փետրուար 10ին պիտի մեկնի ի Հալաբ։

Ուղղակի Ի Սրբոյ Սուքսուրբուն

Նաւուղէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԻՈՒԷ ԲԸՊՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիւշիւք Միւլէթ
514 Մոմճանէ փողոց, թիւ 141

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

Ա.Ռ.Ա.ԶԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒԹ

Ընդ հովանեաւ Ֆրանսիոյ, Կ. Պոլսոյ Լ Օրենսայ

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍՐՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանիս	2,000	Լէքսանդրս	4,500
Անճէլս	3,000	Պարէնկս	4,300
Արկս	1,300	Պարսարին	2,500
Պասսանս	3,500	Մրիս	2,000
Պորտոսինս	2,200	Նէրս	2,000
Պրաս	2,000	Օթելլս	5,000
Դէլլաս	2,600	Օրլանտս	3,000
Գալիբաս	2,500	Օրանգս	4,500
Գամէս	2,100	Ոդդս	2,000
Դաքս	2,000	Բասիֆիք	1,200
Գոմս	2,700	Բայէրմս	3,200
Ֆիսս	2,500	Բաղդէր	1,700
Տօմիս	1,800	Բիդս	2,800
Էրաքս	2,600	Բիսայթս	1,400
Էրադս	2,600	Բինալաս	3,200
Ֆալքէն	800	Բոլս	3,000
Ֆիսս	1,700	Բոմանս	5,500
Ֆրամինկս	1,600	Բոմէս	3,500
Կայիէս	5,500	Պալերմս	4,000
Կիդանս	2,200	Պաքֆս	2,000
Կոզս	1,800	Սիլֆիս	2,000
Կրօանս	2,200	Սորէնդս	1,300
Հանկս		Թասսս	1,200
Հէրս	2,000	Թ. Ուիլքն	3,000
Հիտալկս	3,000	Թիկեր	1,300
Հիւմպերդ	1,200	Թօրեսս	2,800
Ճիսս	2,300	Քանդէս	3,600
Քէլոս	2,000	Եէատս	1600
Քոֆֆս	2,200	Զէպրա	3,000
Լէս	2,000	Զէրս	41,0

Թէլիսս շոգենաւը, նաւապետ Մաւրս, ընդհանուր վաճառքով Հալէն ասա հասած պարապած և յՕսմեսա ուղեւորած է։

Մարսիլիս շոգենաւը, ընդհանուր վաճառքով Հալէն մեկնած է փետրվար 1ին, և 18ին ասա կապածուի։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւններ ունի։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՅԱՐԼԷՆԻՐԻՔ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալք
Թիւ 17-18, Քիւշիւք Միւլէթ
514 խան Ղալաթիա

Ադրանատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԻՒՆԼԷ ԵՂԲԱՐՔՈՒԹԻՒՆՔԻ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1886 Յունուար 1 Զորեքշաբթի օրէն սկսեալ մինչեւ Յունուար 31

(Բաց է կիրակի օրերէն) Եւրոպական եղբերէն կամարջ նշեալ շրջենաւոց երթեւեկութեան ժամերը

Թ. Վ. — Թ.
) 2 15 Ր. և Ա. Գալ. Եէնիմ Մեզարպ. Պեօյ. Թարապիա Եէնիքէօյ (Եէնիքիւղի շրջենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 18
) 3 — Եէնիք. Մթէն. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեպ. (Ա. Ռնավ. շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 19
(Ուրբաթ օրերը Ա.Ռնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեչիք։ պիտի հանդիպի)
3 30 Եէնիմ. Մեզարպ. Պեօյ. Թար. Եէնիք. Մթէն. Մերկ. Պոյաճ. Ր Հիսար Պեպ. (Պեպ. պիտի հաղորդակցի) 20
4 45 Եէնիմ. Մեզարպ. Պեօյ. Թար. Եէնիք. Մթէն. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար. Պեպէք. Ա.Ռնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պեչիք. 33
5 45 Եէն. Մեզ. Պեօյ. Թար. Եէնիք. Մերկ. Ր. Հիսար Պեպ. Ա.Ռնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեչ. 23
7 — Եէնիմ. Մեզարպ. Պեօյ.Ի.ք. Թարապ. Պեյդօզ Բաշապ. Եէնիք. Մերկ. Գանլրճա. Ր. Ա. Հիսար Գանտրլ. Ա.Ռնավ. Զէնկ. Պեյլէր Օրթաք. Գուզ. Պեչիք. Իւսկ. 25.
8 15 Ա. և Ր. Գալ. Եէնիմ. Մեզարպ. Պեօյ. Թարապ. Եէնիք. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեպ. Ա.Ռնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պեչիք. (ուրբաթ օրերը Մթէնիս պիտի հանդիպի) 20
10 — Մեզարպ. Պեօյ. Թարապ. Եէնիք. Մերկ. Ր. Հիսար Ա.Ռնավ. Օրթաք. Պեչիք. 28
Ա.Ռնավուրթիւրէն կամարջ Եէնդ ընթեռնաւոց ժամերը
) 2 10 Պեպ. Ա.Ռնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեչիք. 28
) 2 55 Ա.Ռնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պեչիք. Գալ. 25
) 3 35 Պեպէք. Ա.Ռնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պեչիք. (բացի ուրբաթէ) 28
) 4 10 Ա.Ռնավ. Գալ. Օրթ. Պեչիք. Գալ. 18
) 4 45 Պեպ. Ա.Ռնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պեչիք. Գալաթա. 10
11 15 Հիսարէն ուղղակի կամարջ 25
Ալեխան եղբերէն կամարջ եկող շրջենաւոց ժամերը
) 2 — Ալանիք. Զէնկ. Պեյ. Գալ. Գալաթ. 30
) 2 25 Պեյդ. Բաշապ. Ր. Բ. Մահ. Գանլրճա. Ա. Հիսար Գանտա. (Գանտրլիի շրջենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 23
) 3 — Գանտրլ. Ալանիք. Զէնկէյ. Պեյլէրպ. Գուզդ. Պեչիքթաշ 21
3 45 Պեպ. Թար. Պեյդ. Բաշապ. Գանլրճա Ա. Հիսար Գանտա. Ալանիք. Զէնկ. Պեյլ. Գուզդ. Պեչ. 17
4 — Գանտրլ. Ալանիք. Զէնկ. Պեյլ. Գուզդ. Իւսկ. 4
) Այս նշանը կրող շրջենաւք Յունուար 16էն սկսեալ քառորդ մը առաջ պիտի երթեւեկեն։

4 45 Պեպէք. Թարապ. Պեյդ. Բաշապ. Գանլրճ. Ա. Հիսար Գանտրլ. Ալանիք. Զէնկէյ. Պեյլեր. Գուզդ. Իւսկիւտար (Ուրբաթ օրերը Ր. Բ. Մահ.) 21
10 20 Գանտրլիէն ուղղակի կամարջ 23
11 5 Պեյլէրպէյլիէն ուղղակի կամարջ (Բացի ուրբաթէ) 49
11 10 Գանտրլիէն ուղղակի կամարջ 33
(Բաց է կիրակի օրերէն) կամարջէն Եւրոպական եղբերէ երթեւեկելու շրջենաւոց ժամերը
3 — Պեչիք. Օրթաք. Գուր. Ա.Ռնավ. Պեպէք Ր. Հիսար Պոյաճ. Մթէն. Եէնի. Թար. Պեզ. Մեզարպ. Եէնիմ. 33
4 — Գալաթ. Իւսկ. Պեչիք. Գուզդ. Օրթ. Պեյլէր. Զէնկէյ. Ալանիք. Գանտրլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանլրճ. Մերկ. Եէնիք. Բաշապ. Պեյդ. Թարապ. Պեզ. Մեզ. Եէնիմ. 25
5 30 Գալաթ. Պեչիք. Օրթաք. Գուրուչ. Ա.Ռնավ. Պեպէք. Ր. Հիսար Պոյաճ. Եէ-մերկ. Մթէն Եէնիք. Պեյդ. Թարապ. Պեզիրէք. Մեզար. Եէնիմ. Ա.Գանլրճաներ 20
6 45 Իւսկ. Պեչիք. Գուզդ. Օրթ. Պեչիք. Զէնկ. Ա.Ռնավ. Գանտրլ. Ա. և Ր. Հիսար Գանլրճ. Մերկ. Եէնիք. Թարպ. Պեզ. 21
8 30 Պեչիք. Օրթ. Ա.Ռնավ. Պեպ. Ր. Հիսար Մերկ. Եէնիք. Թարպ. Մեզար. Պեզ. 28
10 40 Ր. Հիսար Պոյաճ. Մերկ. Մթէն. Եէ-նիքէզ, Թարապիա, Պեզիր. Մեզար. Եէնիմ. 18
11 40 Եէնիք. Թարապ. Պեզիրէք. Մեզարպ. Եէնիմ. 20
11 35 Պեպ. Ր. Հիսար Պոյաճ. Մերկ. Մթէն. Եէնիք. 19

Կամարջէն Ա.Ռնավուրթիւրէն երթեւեկող շրջենաւոց ժամերը
) 3 — Ուղղակի Պեպէք (բացի ուրբաթէ) 28
) 3 40 Ուղղակի Ա.Ռնավուրթէյ 18
) 4 10 Ուղղակի Պեպէք 19
10 20 Պեչիք. Օրթ. Գուրուչ. Ա.Ռնավ. Պեպ. Ր. Հիսար (Վերոյիշեալ շրջենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 25
11 — Գալաթ. Պեչիք. Օրթաք. Գուրուչ. Ա.Ռնավ Պեպ. Ր. Հիսար Պոյաճ.Էրէյ 21
11 50 Պեչիք. Օրթ. Գուրու. Ա.Ռնավ. Պեպ. 33
12 5 Պեչիք. Օրթ. Գուրուչ. Ա.Ռնավ. 25
Կամարջէն Ալեխան եղբերէ երթեւեկող շրջենաւոց ժամերը
3 25 Ուղղակի Գանտրլի 4
4 — Իւսկ. Գուզդ. Պեչիք. Զէնկ. Ալանիք. Գանտրլ. Ա. Հիսար Գանլրճ. Բաշապ. Պեյդ. Եէնիմ. (Ուրբաթ օրերը Ր. Բ. Մահ.) 23
9 25 Պեչիքթաշ, Գուզկուռնճ. Պեյլեր. Զէնկէյ. Ալանիք. Գանտրլ (Գանտրլիներ գացող շրջենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 28
10 15 Գանտրլի Ա. Հիսար Գանլ. Ր. Բ. Մահ. Բաշապ. Պեյդ. Թար. Մեզ. Գալ. 17
10 15 Պեչիք. Գուզդ. Պեյլեր. Զէնկէյ. Ալան. Գանտրլի 33
10 40 Իւսկ. Գուզդ. Պեյլեր. (Բացի ուրբաթէ) 19
11 10 Գանտրլ. Ա. Հիսար Գանլրճ. Բաշապ. Պեյդ. 23
11 40 Գալաթ. Գուզ. Պեյլ. Զէնկ. Ալանիք. 28

ԻՍԿԻԻՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իսկիւտարէն	Կամարջ	Կամարջէն	Իսկիւտար
2 —	6 30	Պեչիք.	8 45
2 30	7 —	— —	8 45
3 —	8 15	Պեչիք	2 45
3 30	9 —	3 20	9 50
3 45	Գէրպէթ 9 3	3 50	10 15 Պեչիք
4 —	10 — Պեչիք	4 20	10 40 Գ. *
4 30	10 25	4 50	Պեչիք 11 —
4 40 Ղ. ոսփոր	10 50	Գ. Ղ.	11 25
5 5	10 55	5 50	11 50
5 15	11 25	6 15	Պեչիք 12 5
5 30	11 40 *	7 —	12 5 Գ.*
6 —	12 5		

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իսկիւտարէն	Կամարջ	Կամարջէն	Իսկիւտար
— —	7 —	2 —	7 —
2 —	8 10	Պեչիք	2 25 8 45
2 30	8 45	2 55	9 — Պեչիք
3 —	9 30	3 25	9 35
3 30	9 55	Պեչիք	3 55 10 — Պեչիք
4 —	10 25	4 25	10 35
4 30	11 —	4 55	11 15
5 —	11 35	5 25	11 50
5 30	12 5	6 10	Պեչիք 12 5
6 15	Պեչիք		

* Այս երթեւեկութիւնք Հրեից տօներուն եւ ուրբաթի օրերը չպիտի կատարուին։

ՀԱՐԼԻ ԻՍԿԼԷԼԻՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

3 30 Հարլէմէն Պարաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
5 — » » (բաց ի կիրակի օրերէն)
10 35 » » (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 30 » » (կիրակի օրեր ժ. 11 ին)
3 — Կամուրջէն Հարլէմ Պարաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 30 Կամուրջէն Հարլէմ անտի Պարաճագ
10 20 Կամուրջէն Հարլէմ անտի Պարաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 3 Կամուրջէն Հարլեմ անտի Պարաճագ (կիրակի օրերը ժ. 10 45 ին)։

ԻՍԿԻԻՏԱ